

Ezen pont határozványai a nőtlen számvivő-tiszthelyettesek, járás- és törzsőrmesterekre nem vonatkoznak. — Ezekre nézve a jelen szabályzat 31. §. 6. pontjában foglaltak mérvadók.

Természetbeni lakásban elhelyezett, rangosztályba nem sorolt oly nős havidíjas egyének, kik felülvizsgálatra állíttatnak és a felülvizsgáló bizottság által csendőrségi szolgálatra alkalmatlanoknak osztályoztatnak, kötelesek a felülvizsgálat megtörténte után természetbeni lakásukat a kincstárnak rendelkezésre bocsátani. Ily egyének részére a lakás átadása napjától a c) pont alatt meghatározott időpontig a csendőr kerületi parancsnokság által — tekintet nélkül arra, hogy hol fognak letelepedni: — a legutóbbi állomásuk után illetékes bérszabásszerű lakbérváltság folyosítandó.

9. *Az illeték kezdete és vége szolgálati átköltözés vagy vezényeltetéskor.*

Uj szolgálati állomásra való átköltözéskor a teljes szállás- és istállóilletékre való igény a régi szolgálati állomásból való elindulás napjával végződik és az új szolgálati állomásban a bevonulás napjával kezdődik (lásd 16. §.)

Uj állomás helyre való áthelyezés esetében, ha a természetbeni lakás bármily okból azonnal elfoglalható nem lenne, addig, míg a lakás elfoglalhatóvá válik, az utódnak átvonulási szállásra van igénye.

Vezényelték szállás- és istállóilletékére vonatkozó határozványok a 15. §. 2. és 3. pontjai alatt foglaltatnak.

10. *Különös határozványok az önbérelt szállás és istállókra nézve.*

Önbérelt lakás és istálló mindennemű fogyatékek esetén azon nappal, a melyen az illető állomáson a szállás- és istállóilletékre való igény megszűnik, a kincstárnak rendelkezésére bocsátandó.

Ennek elmulasztása esetén a felvett szállás- és istállópénz a megfelelő időre visszatérítendő, a hónapot 30 nappal számítva.

Ezen elvtől való eltérésnek csak akkor lehet helye, midőn a szállásilleték a béridőszak lejárta előtt 15 nappal, vagyis azon hó második felében szűnik meg, melyben a szállásbér időszaka végződik. Ezen esetben a szállás és istálló csak akkor bocsátandó rendelkezésre, ha a háztulajdonos a kellő időben való felmondásnak elmulasztása miatt még további bérfizetést követelne.

A szállás és istálló bérletének idejekorán való felmondására egyébiránt mindenkor a távozó köteles, vagy ha ez lehetetlen volna, hacsak a szállást, vagy istállót saját használatára megtartani nem óhajtja — ez iránt intézkedni tartozik. Az ily módon átvett szállások megfelelő értékesítéséről, esetleg a kellő időben való felmondásáról gondoskodni a csendőrkerületi parancsnokság kötelessége.

Ezen kötelezettség figyelmen kívül hagyása esetén a mulasztó fél a bérbeadót kártalanítani köteles.

Ha a lakhelyiségek nem bocsátatnak az illetékszerű mértékben rendelkezésre, akkor az érték-külömbőség a már felvett szálláspénzből megtérítendő.

E végből a szállásilleték egységi hányadok szerint tagozandó, mely tagozásnál egy szoba 4, egy kamara, egy konyha külön-külön 2, egy padlás, egy fakamra egyenkint 1 egységet képvisel. A rendszeres szállásilletékből hiányzó mindegyik egység értéke a még le nem járt bérleti határidőre, a felvett szálláspénzből megtérítendő. Önbérelt lakások, melyek havidíjasok által valamely állomáson az állandó szállásilletéktény megszűnése folytán a csendőrkerületi parancsnokságnak rendelkezésre bocsátatnak, más csendőrségi igény jogosultaknak parancsoló módon ki nem utalhatók, hanem bérbeadás útján értékesítendőek; köteles azonban a kerületi parancsnokság a bérbeadást a legnagyobb körültekintéssel akként előmozdítani, hogy az ezen rendelkezés által felmerülő kiadások lehetőleg leszállíttassanak.

Ily lakásokat a bérszabás szerinti bérösszeg egy harmadánál olcsóbban bérbeadni nem szabad.

A rendelkezésre bocsátott³ istálló, ha az más módon előnyösebben értékesíthető nem volna, a legelőbb érkező igényjogosult havidíjas egyénnek adandó át, még az esetben is, ha annak az értékesítendő istállónál esetleg kisebb istálló illetéke volna.

Ha nagyobb szállás- és istállóilletékre jogosult egyén illetékszerűnél kisebb lakás vagy istálló átvételére önként jelentkezik, illetőleg ezt elfogadja, akkor a hiányzó egységek arányában pénzbőlileg kárpótlendő.

6. §.

A lóátalány és a lóátalány.

1. Elvi határozványok.

A törzstisztek, a törzstiszt teendőivel végleg megbízott századosok, a gödöllői különítmény parancsnok a csendőrségi felügyelő segéd-tisztje és az összes csendőrkerületi segéd-tisztek lóátalányban és lóátalányban részesülnek.

2. A lóátalány mérvé.

A lóátalány a törzstisztek és a törzstiszt teendőivel végleg megbízott századosok részére két adag, a gödöllői különítmény-parancsnok, valamint a végleg kinevezett segéd-tiszt részére egy-egy adag után illetékes.

A váltás havonként előlegesen és pedig azon m. kir. honvédkerület részére időszakonként megállapított mérv szerint jár, a melynek területén az igényjogosultnak szolgálati állomása a hó végével volt.

3. A lóátalány mérvé.

A lóátalány annyi ló után jár, a hány lóátalány az illető rendfokozat részére ki van szabva.

Ezen átalány minden ló után évi 84, azaz havonként hét koronából áll.

4. A lóátalányra és a lóátalányra való igény kezdete és vége.

A lóátalány az erre jogosult rendfokozatba való kinevezés napjától, a külön alkalmazásra nézve pedig a meghatározás szerint vagy meghatározás hiányában, a rendelet keltétől veszi kezdetét és az illetőnek fogvatékba vétele, vagy a külön alkalmazásból tényleges kilépte utáni 15 nap lejártával megszűnik, a fogvaték, illetőleg a kilépés napját is beszámítva.

A lóátalányra való igény a havidíjra fennálló mód szerint kezdődik és végződik.

A lóátalányval egybekötött alkalmazásokból történt kilépéseknél a lóátalány azon hónappal szűnik meg, melylyel az alkalmazás végződik.

5. Felvételi módozatok.

A lóátalány napi, a lóátalány pedig oszthatlan havi járandóságot képez, mely minden hó 1-ső napján az egész hóra előlegesen jár.

II. SZAKASZ.

Különös illetékek.

7. §.

Egyenruházati járulék.

Az egyenruha első beszerzésére egyenruházati járulék illetékes.

Az egyenruházati járulékra igényük van:

- a) hadnagyokká előléptetett zászlósok és hadapródoknak,
- b) hadnagy-számvivökké előléptetett számvivő-tiszthelyetteseknek.

Hadnagyokká előléptetett zászlósok és hadapródoknak 300 korona, hadnagy-számvivőkké előléptetett számvivő-tiszthelyetteseknek 148 koronából álló egyenruházati járulék illetékes,

Az egyenruházati járulék az erre jogosultnak előléptetése vagy kinevezésének kihirdetése után azonnal bélyegtelen nyugtára, a csendőrség javadalmazásából kifizetendő.

8. §.

Ruházati átalány.**1. Számvivő-tiszthelyettesek, járás- és törzsőrmesterek részére.*

Számvivő-tiszthelyettesek, járás- és törzsőrmestereknek a ruházat és felszerelés első beszerzésére egyszer s mindenkorra 280 korona ruházati átalány jár, annak utánpótlása és jókarban tartására pedig a gyalogosok évi 180 korona, azaz havi 15 korona, a lovasok évi 192 korona, azaz havi 16 korona ruházati átalányt kapnak.

Az egyszer s mindenkorra illetékes ruházati átalány az illetőknek kineveztetésükkor fizetendő ki.

A ruházatnak és felszerelésnek fentartására rendszeresített átalány a havidíj kiszolgáltatására nézve fennálló határozványok szerint jár.

2. Irodaszolgák részére.

Minden rendszeresített csendőrségi irodaszolga után évi 100 kor. ruházati átalány jár, mely havi részletekben a havidíjjal egyidejűleg előre fizetendő.

Ezen átalány élvezete mellett kötelesek az irodaszolgák ruházatuk beszerzéséről és jókarban tartásáról saját maguk gondoskodni.

A végleg kinevezett irodaszolgák kötelesek szolgálatban a

* A felemelt ruházati átalány csak a költségtöbbletnek állami költségvetés útján történt gondoskodás után folyósítható. Addig az eddig rendszeresített évi 140 korona egyszersmindenkori átalány s az utánpótlásra szolgáló évi 116 kor. (havi 9 kor. 66 f.), illetve évi 120 kor. (havi 10 kor.) átalány folyósítandó.

rendszeresített szolgálai sapkát viselni, melyet saját költségükön szereznek be.

Ezen ruházati átalány a napidíj mellett felfogadott irodaszolga részére is azon esetben jár, ha az illető megszakítás nélkül a csendőrségnél egy évet szolgált. Az átalány élvezete a napidíjas irodaszolgáknál az egy évet követő nappal kezdődik.

Az illetékszerűen felvett átalány az irodaszolga tulajdona marad.

III. SZAKASZ.

Bizonyos állomány és szolgálati viszonyok között járó illetékek.

9. §.

Számfelettiék illetéke.

Az előirt állományt meghaladó létszámon felüliek, továbbá a rendszeresített állásokra számfelettiék a rendfokozatszerű illetékek élvezetében maradnak, a szállás illetékre vonatkozólag azonban az 5. §. 2. pont határozványai mérvadók.

Állomány leszállítás folytán származott számfelettiék saját kérelmükre a megengedhető időtartamra várakozási illetékkel szabadsággolthatók.

10. §.

A nyugállományból szolgálattételre behívottak illetékei.*1. A csendőrségi nyugállományból a tényleges állományba visszahelyezettek illetékei.*

Nyugdíjazott havidíjasok, kik a tényleges szolgálatba visszahelyeztetnek, a rendfokozatukhoz mért teljes illetékek élvezetébe lépnek és nekik tartózkodási helyükről alkalmaztatásuk helyéig az utazási költségek megtérítésére is van igényük.

Azoknak, kik a magyar állam területén kívül tartózkodnak, csak azon utiköltségek térítetnek meg, melyek az ország

határánál fekvő legközelebbi állomástól a rendeltetés helyéig használandó legrövidebb vonalon illetékszerűen felmerülnek.

Ezeknek a rendfokozatszerű illetékek a tényleges állományba történt beosztásuk napjával az újonnan alkalmazottakra nézve fennálló alapelvek szerint teendők folyóvá.

2. A csendőrségi nyugdíjasok állományában való meghagyás mellett szolgálattételre behívottak illetékei.

Nyugdíjas egyének, kik a nyugdíjasok állományában való meghagyás mellett csendőrségi szolgálatra behivatnak: rendszerezített szolgálati állásban akár tartósan, akár próbaképen való alkalmaztatásuk esetén, nyugdíjukon felül valóságos rendfokozatuk szerint az illető szolgálati álláshoz mért ténylegességi illetékek (havidíj, csendőrségi pótdíj, szolgáltság, elszállásolás, lóátalány és lótapváltság stb.) és a nyugdíj között mutatkozó különbözet összegére is igényel bírnak, mely nekik az 1. pont 3. bekezdése értelmében teendő folyóvá s a szolgálattól való felmentésük esetén a fogyatéokra nézve általában érvényes határozványok szerint szüntetendő meg.

Ez utóbb érintett nyugdíjas egyéneknek tartózkodásuk helyéről az alkalmazás helyére, vagy fölmentésük esetén oda és vissza való utazásuknál az utazási költségek ahhoz képest, a mint alkalmaztatásuk tartósnak vagy időlegesnek tekintendő, az áthelyezési, illetőleg ügyködési utazásokra nézve meghatározott mérvben járnak; a magyar állam területén kívül tartózkodókat azonban az utiköltségek, csakis az ország határánál tartózkodási helyükhöz legközelebb fekvő állomástól, illetőleg állomásig használandó legrövidebb utvonalak után illetik meg.

Az illető rendeletben mindig határozottan kiteendő, vajjon az alkalmazás tartósnak, vagy időlegesnek tekintendő-e?

11. §.

A csendőr bíróságokhoz állandó tanuként beosztott nyugállományú csendőr tisztek átalánya.

1. Elvi határozvány.

A csendőr bíróságokhoz tanuként állandóan beosztott nyugalmazott csendőr tisztek ezen alkalmaztatásuk idejére a honvédelmi minister javaslata alapján a belügyminister által meghatározott átalányban részesülnek.

2. Az átalány méréve.

Budapesten évi 1440 (havi 120) korona. A többi állomásokon évi 1200 (havi 100) korona. Ezen átalány havi illetéket képez és a hó egyes napjaira fel nem osztható.

3. Az átalányélvezet kezdete és vége.

Az átalányélvezet kezdődik a beosztást követő hó 1-ső napjával és végződik azon hó végével, a melyben a fogyatékból vétel történt.

4. Felvételi módok.

Az átalány minden hó 1-én előre fizetendő s az egyszer illetékszerűen felvett átalányösszeg vissza nem követelhető.

12. §.

A magasabb rendfokozatu címmel vagy jeleggel felruházott tisztek illetékei.

A cs. és kir. közös hadsereg, vagy a m. kir. honvédség tartalékából, továbbá a nyugdíjasok állományából, avagy a szolgálaton kívüli viszonyból a csendőrséghez tényleges szolgálat teljesítésre behívott oly tisztek, kik magasabb címzetes rendfokozattal bírnak, a részükre kijáró illetékeket mindenkor csakis valóságos rendfokozatuk után meghatározott mérvben élvezik.

Ezen elvtől való kivétel csakis a címzetes őrnagyokra nézve áll be, midőn ők szolgálatban utazván, a vasutat használják, mely esetben részükre első osztályu hely és a törzstiszti átvonulási szállás jár.

13. §.

Az oktatótisztek és segédoktatók tanpótdíja továbbá a számvivő tiszthelyettesek, törzsőrmesterek és segédmunkás altisztek irodai pótdíja.

Az országos csendőr iskolához rendszeresített törzstisztek havi 100 korona, az oktatótisztek (számvivőtisztek) havi 50 korona, a segédoktatók pedig napi 40 fillér tanpótdíjban részesítendők.

A kerületi számvivőségnél, segéd-tisztségnél és csendőr bíróságnál nemkülönben a csendőrségi felszerelési anyag-raktárnál, valamint a szárnyparancsnokságoknál rendszeresített számmal alkalmazott számvivő-tiszthelyettesek, törzsőrmesterek és altisztek napi 40 fillér irodai pótdíjban részesülnek.

Ezen pótdíjak havonként utólagosan fizetendők.

A törzs- és főtisztek tanpótdíja oszthatlan havi illetéket, a segédoktatók tanpótdíja, valamint az irodai segédmunkások irodai pótdíja pedig napi illetéket képez és így bármínemű fogyatéknél esetén csakis a fogyatéknél vétel napjáig jár*.

Ha szabadság vagy más körülmény folytán a számvivő tiszthelyettes, segédoktató, törzsőrmester vagy segédmunkás más által helyettesítettik, távolmaradása idejére e pótdíj helyettesét illeti meg, betegség (kórházban, laktanyában, vagy magánlakáson való gyógykezelés) esetében azonban a betegség tartamára is ezen pótdíj élvezetében marad; ezen időre tehát helyettesének erre igénye nincs.

* Addig míg a tanosztályok fenállanak az oktatótiszti tanpótdíja havi 50 koronát a segédoktatóké pedig napi 40 fillért tesz.

IV. SZAKASZ.

Különös alkalommal járó illetékek.

14. §.

Az előléptetettek illetéke.

Előléptetett személyeknek az előléptetésük következtébeni illetékjogosultsága megállapítására nézve és pedig:

a havi díj vagy a magasabb havi díjra az 1. §. 2. pontjában,

a csendőrségi pótdíjra való igényre nézve a 2. §. 2. pontjában, továbbá

a tisztii szolgáltság és szállásilletékre nézve a 4. és 5. §-ban foglalt határozványok veendő irányadóul.

Az ezen illetékre való igény kezdetéig a legénységi állományba tartozott egyének is eddigi járandóságai élvezetében maradnak.

15. §.

Vezényeltetések alkalmával járó illetékek.*1. Elvi határozványok.*

Minden vezénylés vagy szolgálattételre való beosztás

a) vagy ideiglenes,

b) vagy tartós.

A vezényeltetés vagy szolgálattételre való beosztás akkor tekintendő ideiglenesnek, ha az ezt előidéző oknál fogva már annak kezdetekor lehet meghatározni vagy előrelátni, hogy az állomás, illetve alkalmazási helyéről elvezényeltnek, vagy beosztottnak a szolgálat bevégezése után állomás helyére ismét vissza kell térnie és ha a reá bízott ügyködés természetéből következtetni lehet, hogy a vezényeltetés vagy szolgálati beosztás három havi időtartamon túl nem fog terjedni, (mint például szárny- vagy szakaszparancsnokságban, a segéd-tiszti teendő végzésében, stb. ideiglenes helyettesítés).

Más állomásra való vezényeltetés vagy szolgálati beosztás tartósnak rendszerint akkor tekintendő, ha nem határozható meg, hogy a vezényelt vagy beosztott három hó elteltével állomására visszatér.

Az ily intézkedést tartalmazó rendeletek és parancsokban mindenkor kimondandó, hogy a vezényeltetés ideiglenes-e, vagy tartós?

2. Ideiglenes vezényeltetések, vagy szolgálattételre való beosztásoknál járó illetékek.

Egyesek ideiglenes vezényeltetésük, vagy szolgálattételre való beosztásukkor, (például szárny- vagy szakaszparancsnok helyettesítése) rendes állomásaikhoz kötött összes illetékeik további élvezetében megmaradnak s ezen felül őket a vezényeltetés vagy szolgálati beosztás helyén még az átvonulási szálláspénz és (a mennyiben nekik napi díjak nem engedélyeztettek) az utazási pótdíj a 22. §. szerint illeti meg.

Az állandó alkalmazás helyén a szállásilleték változást nem szenved.

A netáni lótap-váltás szintén változatlanul marad.

A csendőrséghez tartósan beosztott hadbíró csendőrségi ügyekben ideiglenesen helyettesítő vagy hiányzó hadbíró ideiglenes helyettesítésére vezényelt honvéd hadbíró ugyanazon illetmények (kivéve a csendőrségi pótdíjat és tisztiszolga-váltásot) illetik meg, melyek a csendőrséghez tartósan vezényelt hadbíró részére rendszeresítve vannak, illetve a melyekre a tartósan beosztott honvéd hadbírónak a csendőrségi javadalmas terhére igénye van.

3. Tartós vezényeltetés, vagy szolgálati beosztás alkalmával járó illetékek.

Havidíj élvezetében álló csendőrségi egyének tartós vezényeltetése, vagy szolgálati beosztása az illetők teljes átköltözését teszi szükségessé, mely esetben az utazási, ille-

tőleg áthelyezési költségek megtérítésére nézve a 25. §. 6. pontjában foglaltak mérvadóak.

A rendszeres szállásilleték az eddigi állomásról való elindulás napjával szűnik meg, s újból a vezényeltetés, vagy szolgálati beosztás helyén, csak az oda megérkezés napjával kezdődik.

Tartós vezényeltetések az illetékek szempontjából az áthelyezésekkel egyenlőknek tekintendők.

16. §.

Áthelyezés alkalmával járó illetékek.

Áthelyezés által a rendfokozat szerinti illetékek nem szenvednek változást.

a) Lakásilletékre nézve.

Az illetékszerű természetbeni lakás járandósága az áthelyezett részére, a régi szolgálati állomáson az elutazás napjával végződik és az új állomáson a bevonulás napjával kezdődik.

Ujjonnan előléptetett és egyidejűleg áthelyezett, továbbá oly egyénekre nézve, kik áthelyezésükkel egyidejűleg szabadságoltattak, vagy szabadságuk élvezete alatt áthelyeztettek, a lakás-illeték tekintetében az 5. §. határozványai mérvadóak.

b) Lótapváltás s lóátalányra nézve.

Áthelyezés esetében az új állomásra nézve megállapított s a bevonulás napjától számítandó váltás különbsége ráfizetés vagy visszatérítés által kiegyenlítendő.

A lóátalány az áthelyezést követő hó első napjától jár.

17. §.

A betegek illetékei.

1. Elvi határozványok.

A tényleges állománybeli törzs- és főtisztek (hadbírák, számvivők), számtanácsosok, állatorvosok, továbbá a számvivő-

tiszthelyettesek, járás- és törzsőrmesterek megbetegedésük esetén a katonai kórházba való felvételre igényt tarthatnak.

A katonai kórházba való felvétel azonban annak férhelyétől függ s csakis a kórházi ápolás szükségét igazoló orvosi bizonyítvány alapján igényelhető, a felvétel azonban a kerületi parancsnokság útján illetékes helyen kérelmezendő.

A rangosztályba sorolt megbetegedett havidijas egyének, mindaddig míg a csendőrség tényleges állományába tartoznak, rendfokozat szerinti teljes illetékeik élvezetében maradnak. Tartoznak azonban a kórházba és vissza való utazás költségeit, nemkülönben a felmerülő betegápolási költségeket sajátjukból fedezni.

Ha rangosztályba sorolt havidijasok megbetegedéskor az állandó szállásilleték élvezetében állottak, akkor abban betegségük tartama alatt is megmaradnak, ha pedig azok megbetegedéskor ideiglenes (átvonuló) szállást használnak, akkor ennek élvezetében a megbetegedés helyén megmaradnak, ha azonban az ideiglenesen vezényelték kórházi ápolásba mennek át, a vezényeltetés helyén az ideiglenes beszállásolásra és az utazási pótdijra való igényük megszűnik.

2. Ápolási díjak.

A kórházi ellátásért az oda felvett egyén részéről a honvéd havidijasokra nézve megállapított napi ápolási díj fizetendő.

3. Birói vizsgálat alatt állók illetékei.

Birói vizsgálat alatt levő csendőrségi egyének, ha a 19. §. 2. pontjában megszabott tápdíjat élvezik, megbetegedésük esetén ezen illetékeik beszüntetése mellett részesítendőek a kórházi ápolásban, mely esetben az ápolási költségek a kincstárt terhelik.

Az illetékek élvezete mellett birói vizsgálat alatt álló egyének kórházi ápolási költségei azok illetékeiből fedezendőek.

4. Eljárás az irodaszolga megbetegedése esetén.

Az irodaszolga megbetegedése esetén gyógykezeltetéséről önmaga tartozik gondoskodni.

Betegsége tartamára illetékeinek élvezetében hat hónapon át megmaradhat. Ha azonban a betegség hat hónapon túl terjed, vagy oly idült jellegű, mely őt a további szolgálatra tartósan, vagy állandóan alkalmatlanná teszi, nyugdíjaztatása iránt az eljárás folyamatba teendő.

Megbetegedett irodaszolgának, a csendőrségi javadalmasítás terhére, kiségitő szolga által leendő helyettesítése csak akkor történhetik, ha az irodaszolgának mindennemű szolgálattételt kizáró betegsége nyolc napon túl terjed és a második irodaszolga nem volna képes teendőit — ha csak rövid ideig is — egyedül elvégezni.

A kiségitő szolga bére fejében napi két korona 50 fillér számítható fel, a kiségitő felvétele azonban a belügyministernek azonnal bejelentendő.

5. Gyógyszerekre való igény.

Az 1. pont alatt érintett azon egyének, kiknek kórházi ápolásra van igényük, jogosítvák saját személyük, továbbá családjuk és cselédségük számára azon esetben, ha gyógykezelésük kórházon kívül történik, a gyógyszereket a meghatározott és sajátjukból fedezendő ártérités mellett a katonai gyógyszerárakból hozatni.

A számvivő-tiszthelyettesek, járás- és törzsőrmesterek ebbeli igényére nézve a 94. §. mérvadó.

6. Igény a fürdő- és vizgyógyintézetekbe való felvételre.

Azon katonai fürdő és ivó-gyógyintézetek, valamint az osztrák-magyar monarchia azon gyógyhelyei, melyekbe és mily módozatok mellett csendőrségi egyének felvétetnek, a m. kir. honvédség és csendőrségnél havi díj élvezetében álló

személyek részére érvényes szabadságolási szabály mellékletében foglaltatnak.

A felvétel csakis a férhelyhez képest történhetik és azon feltételhez van kötve, hogy katonai (honvéd) orvos-főnöki bizonyítvány által ki legyen fejezve, miszerint az illető gyógyforrás használatá az érdekelt egészségének helyreállítására kívánatos.

18. §.

Szabadságoltak illetékei.

1. Elvi határozványok.

a) Szabadságolásoknál az illetékek tovább élvezete mellett.

A szabadság vagy a szabadságnak oly meghosszabbítása alatt, mely betegség miatt, családi ügyekben, rövid időre indokolás nélkül, vagy állami vagy hasonló polgári hivatalba leendő átlépés tekintetéből szükségelt és díjtalan gyakorlat elsajátítása végett engedélyeztetik, a szabadságolt havidijas egyén az állomás helyére nézve megállapított illetékek élvezetében megmarad.

A lőtápváltás a szolgálati alkalmazás helyére nézve illetékes kiszabásban jár.

Ha a szabadságolással egyidejűleg áthelyezés is van összekötve, vagy az utóbbi a megkezdett szabadság alatt következik be, akkor a szállás illetőleg lakbér (istállóbér) és a lőtápváltás a szabadság lejártáig, illetőleg a szabadság tartama alatt az előbbi helyőrségi, vagy alkalmazási állomás kiszabata szerint jár; ellenben a már megkezdett áthelyezési utazás közben szabadságolt személyt e járandóságok az új helyőrségi vagy alkalmazási állomás kiszabata szerint illetik meg és pedig a szállás illeték azon naptól kezdve, mely nappal az új helyőrségi (alkalmaztatási) állomásra — az áthelyezési utazás folytatása esetén beérkezett volna.

b) Szabadságolásoknál várakozási illeték élvezete mellett.

Csendőrségi havidijasok megelőző felülvizsgálat után, vagy állomány-leszállítások esetén saját kérelmükre, várakozási illeték élvezete mellett, egy év tartamára szabadságolhatók.

Az ekként szabadságolt egyének ténylegességi illetékei a fogyatéokra nézve fenálló határozványok szerint szüntetendők meg.

Ezen egyének szabadságuk idejének tartamára várakozási illetékül azon illetéket kapják, mely nekik nyugdíj gyanánt járna.

A megelőző felülvizsgálat folytán várakozási illetékkel szabadságolt egyének az érintett illetéket mindaddig élvezik, míg a tényleges állományba való újbóli felvételük a honvédelmi minister által el nem rendeltetik, mely esetben ténylegességi illetékeik új beosztásuk napjától az újonnan kinevezettek részére fennálló elvek szerint teendők folyóvá.

Várakozási illetékkel szabadságolt oly egyéneknek, kik végleges kinevezés nélkül akár rendszeresített, akár nem rendszeresített szolgálati állásra alkalmaztatnak, a várakozási és ténylegességi illetékek közötti különbözetre van igényük, csak-hogy a természetbeni szállás vagy szálláspénz helyett nekik csakis ideiglenes (átvonulási) szállás jár s a csendőrségi pótdíj nem illetékes.

Az állományleszállításkor kérelmük folytán várakozási illetékkel szabadságoltak a szabadság lejártával feltétlenül saját költségükön tartoznak szolgálatra bevonulni.

Ők a megelőző állományleszállítás folytán esetleg még fenmaradt számfölöttiekre való tekintet nélkül, a honvédelmi minister által a legközelebbi bármily módon létesülő üresekör saját rendfokozatukban a rendszeresített, illetőleg a tényleges állományba behozandók és intézkedés teendő, hogy rendfokozatszerű illetékeik az újonnan kinevezettek nézve fennálló elvek szerint folyóvá tétessenek. Addig is az illetők várakozási illetékük élvezetében maradnak.

c) *Szabadságolásoknál az összes illetékek beszüntetése mellett.*

Szabadság engedélyezhető betegség és kivételesen különös figyelemreméltó személyi vagy családi viszonyok miatt, mindennemű járandóság megszűnte mellett egy évre.

Ily szabadságolásoknál az összes illetékek a fogyatéki esetekre nézve fennálló elvek szerint megszüntetendők.

A szabadság leteltével bevonult egyén a rendfokozatában bármily módon keletkező üresedésre a honvédelmi minister által a rendszeresített, illetőleg tényleges állományba osztatik be s rendfokozatszerű illetékei olyképen tételnek folyóvá, mintha újonnan jött volna növedékbe. Addig azonban semmiféle illetékre nem tarthat igényt.

2. *Eljárás a szabadságnak igazolatlan túlhágása esetében.*

Valamely szabadságnak igazolatlan túlhágásakor az illető egyénnek illetékei épen ugy szüntetendők meg, mintha ő véglegesen fogyatéki jött volna s az illetékekre való igénye csakis állomáshelyére való bevonulása napjától kezdődik, az újonnan kinevezettek részére fennálló határozványok szerint.

3. *A szabadságolási díj fizetése.*

Hogy mily esetekben kell szabadságolási díjat fizetni, azt a 97. §. határozza meg.

4. *Az illetékek felvétele szabadságoltatás alatt.*

Rövid időre szabadságoltak a nekik szabadságuk tartamára járó illetékeket csak azon csendőrkertületi parancsnokságtól vehetik fel, a melynek élmezési létszámába tartoznak s a felvételt akár a szabadságról való bevonulásukkor önmaguk, szabadságon létük alatt pedig akár felhatalmazottjuk, akár posta útján eszközölhetik.

5. *Bélyegkötelezettségek.*

Szabadság engedélyezése iránt írásban előterjesztett kérvény — kivéve azt, mellyel az illető külföldre kér szabadságot, s mely a szabadságolási szabályzat értelmében bélyegmentes, — ivenként 1 koronás bélyegilleték alá esik; a külföldi utazáshoz szükséges útlevelekre pedig 2 koronás bélyeg rovandó le. A szabadság iránti folyamodványokhoz esetleg mellékelt orvosi bizonyítványokra 1 koronás, egyéb mellékletekre pedig egyenkint 30 fillér értékű bélyeg illesztendő.

Szabadság-meghosszabbítási esetekben a bélyegilletékekre való kötelezettség is megújul.

Jelen pont határozványai kiterjednek a tisztjelöltekre is.

19. §.

A becsületügyi, vagy honvédbírósági vizsgálat alatt, vagy fegyelmi fogságban levő, továbbá honvédbíróságilag elítélt havidijasok illetékei.

1. *Elvi határozványok.*

A fegyelmi fogság, továbbá a becsületügyi, vagy birói vizsgálat alatt az illetők megmaradnak a rendfokozatszerű illetékek (várakozási illeték) élvezetében.

A becsületügyi, vagy birói vizsgálat alatt álló azon egyéneknek, kik e végből rendes helyőrségi (alkalmazási) állomásukból kimozdulni kénytelenek, a szállásilleték és a lótapváltás legutóbbi állomásuk után jár, míg állomásukon kívül, az ideiglenes (átvonuló) beszállásolásra is van igényük, ha csak nincsenek vizsgálati fogságban.

2. *Különös határozványok az illetékek kiszolgáltatása tekintetében a vizsgálati foglyok részére.*

A vizsgáló bíróságnak kell mindenkor meghatározni, vajjon a vizsgálati fogolynak a rendfokozatszerű illetékek csonkítatlanul kezébe adassanak, avagy azokból részére csupán napi tápdíj szolgáltatassék ki; utóbbi esetben az illetékmарadvány a vizsgálat befejeztéig letéteményezendő.

A tápdíj a rangosztályba sorozott személyek számára napi két korona.

A rangosztályba nem sorozott havidíjasok tápdíj gyanánt a legénységi fogsági illetéket kapják.

Ha a várakozási illetékekkel szabadságolt egyéneknek ezen illetékük kevesebb, mint a tápdíj, akkor a birói vizsgálat alatti fogság tartama alatt nekik a várakozási illeték és a tápdíj közötti különbséget kiszolgáltatandó.

3. *Határozványok az elítéltek illetékeire nézve.*

A tisztségtől való megfosztásra vagy elbocsátásra, továbbá becsületügyi eljárás folytán rangvesztésre szóló jogerőre emelkedett ítélet kihirdetésekor, illetőleg a tisztí rendfokozat elvesztését maga után vonó becsületügyi bizottsági határozat a vádlottal közlendő hiteles másolata keltének napjával mindennemű illeték, a fogyatéki esetekre fennálló elvek szerint beszüntetendő, míg azon tényleges állománybeli havidíjasok, kik tisztségtől való megfosztás, vagy elbocsátás mellett fogságra is ítéltetnek és fogságuk ideje alatt behozonyított vagyontalanságuk miatt magukat fentartani nem tudják, napi egy korona tápdíjban, illetőleg rangosztályba nem sorozott havidíjas egyének a legénységi fogsági illetékben részesülnek; azok pedig kik tisztségtől való megfosztás mellett börtönre vagy súlyos börtönre is ítéltetnek, a büntetés időtartama alatt, ha büntetésüket valamely honvéd fogházban állják ki, a honvéd-fogház számára érvényes szabályok szerint élelmeztetnek.

A tisztségtől való megfosztás, vagy elbocsátás nélkül fogságra ítélt rendfokozatszerű illetékeik (várakozási illetékeik) élvezetében maradnak.

4. *A visszakerült szökevények illetékei.*

Azon visszakerült havidíjasok, kik mint szökevények, vagy mint ki nem puhatolhatók vétettek fogyatékbá, az elővezetés napjától a büntető birósági ítélet kihirdetéseig, csak a 2. pontban meghatározott tápdíjban részesülnek.

Az idézési eljárás során szökés büntetében bűnösöknek mondott elítelt szökevényeknek visszatérésük után hasonló tápdíj jár.

Alkalmazásuk állomásáról eltávozott azon havidíjas egyének, kik nem bűnösnek nyilvánítatnak, vagy a kikenél az ellenük megindított vizsgálat megszüntetetik, a tápdíj, illetőleg legénységi fogsági illeték és a rendfokozatszerű járandóságok között levő különbözetnek utólagos kiszolgáltatását igényelhetik, ellenben oly havidíjasok, kik nem a szökés büntette, hanem az önhatalmu eltávozás vétsége miatt marasztaltattak el, ezen különbözetre igénynyel nem bírnak.

5. *Fogságban levő nyugdíjas állományu havidíjasok illetékei.*

Nyugdíjas állományu havidíjasok fogságban vagy a rendes lakhelyről való elrendelés ideje alatt magukat sajátjukból élelmezni tartoznak, ha azonban állandó lakhelyük hatósága által hitelesen igazoltatik, hogy erre nem képesek, akkor a rangosztályba sorozottak a fogság vagy a rendes lakhelytől való elrendelés idejére a 2., illetve 3. pontban meghatározott tápdíjban; a rangosztályba nem sorozottak a fogság alatt a legénységi fogsági illetékben, a rendes lakhelyről elrendeltek, de le nem tartóztatottak pedig napi egy korona tápdíjban részesítendők.

20. §.

Havidíjasok illetékei, kik valamely legénységi állományu rendfokozatba önként, vagy büntetésképen jutnak.

Azon csendőregyének illetékeire nézve, kik valamely havidíjas rendfokozatból önként, vagy büntetésképen jutnak valamely legénységi rendfokozatba, a fogyatéki esetekre általában érvényes elvek irányadók.

Ennélfogva a havidíjat élvező egyének által a csoportozatukból való kilépés havára előre felvett oszthatlan havi illetékek náluk meghagyandók, ellenben a nekik kijáró osztható illetékek a fogyatékbá vétel napjával, illetőleg az egyébként megszabott időponttal megszűnnek.

V. SZAKASZ.

Szállító eszközök és illetek szolgálati utazásoknál.

21. §.

Általános elvi határozványok.

1. A szolgálati utazás fogalma és beosztása.

A havidijas csendőrségi egyének (beleértve a csendőrséghez beosztott honvéd hadbírókat) szolgálati utazásai azok, melyek a szolgálat érdekében vagy egyedül, vagy oly családtagok és szolgálk kíséretében tételnek, kiket a csendőrségi javadalmazás költségén magukkal vinni jogosítvák.

Ezen utazások feloszlanak:

a) áthelyezési utazásokra, melyek valamely új alkalmazás helyére való átköltözködés céljából tételnek és

b) ügyködési utazásokra, melyek szolgálati vagy hivatalos ügyekben az alkalmazás helyén kívül történnek; továbbá szemlék céljából, vagy az alkalmazás helyéről való ideiglenes elvezényeltetés következtében egy vagy több más helyre tételnek és melyeknél az illető egyén szolgálati működése bevégeztével alkalmazása helyére ismét visszatér.

2. Útirány és szállító eszközök választása.

Szolgálati utazásoknál rendszerint a legrövidebb, de az előírt szállítási eszközökkel járható út jelölendő ki és követendő.

Minthogy azonban a csendőrtiszteknek a közbiztonság érdekében helyi és személyi ismeretre feltétlen szükségük van, ezen ismereteket pedig megszerezni, nemkülönben a járőrök működését ellenőrizni a legrövidebb, tehát mindig egy és ugyanazon úton a kívánalmaknak megfelelően nem lehet, örsszemlék alkalmával előfogaton tett utazások közben egyik őröt a másikkal összekötő legrövidebb útiránytól eltérhetnek, illetve a két őr között vezető mellékutakat is (ha azok két lovas előfogattal vagy hátsólovakkal járhatók)

használhatják. Ily eltérések az utazási számadásban a távolság megállapítása szempontjából mindenkor részletezendők.

Megjegyeztetik, hogy ezen eltérések miatt az örsszemlék megtartásához kiadott „Utastás“-ban az örsszemlék megtartására előírt idő túl nem léphető.

A hol vasuti vagy gőzhajó-közlekedés áll fenn, ott ez, ennek hiányában a szokásos előfogatok veendőik igénybe.

A szemle és egyéb ügyködési utazásoknál azonban az előfogat ott is igénybe vehető, a hol vasuti vagy gőzhajó-közlekedés létezik.

Ezen utazásoknál különben szem előtt tartandó, hogy idővesztegetés kikerülése szempontjából mindig azon szállító eszköz veendő igénybe, melyen a kitűzött cél a legrövidebb idő alatt elérhető, ennél fogva 20 kilométer össztávolságon belüli útvonalokon csakis egyféle közlekedési eszköz (vasut, gőzhajó vagy előfogat) vehető igénybe.

A vasuton utazó csendőrségi egyének saját személyük, családjuk és szolgaszemélyzetük, valamint a szabványszerű kézi podgyász (26. §.) elszállítására rendszerint csak a közönséges személy- vagy vegyesvonatokat használhatják; a kézi podgyász súlyát meghaladó málhasúlynak és kincstári költségén magukkal vihető lovak (25. §.) tovaszállítására pedig csak tehervonatokat szabad igénybe venni.

Szolgálatban utazó egyes csendőrtisztek, csendőr számtanácsosok és állatorvosok maguk, egy szolgálk és szabványszerű kézi podgyászuk tovaszállítása végett a katonai dijszabás szerint számított viteldij fizetése mellett a futár- és gyorsvonatokat használhatják azon esetben, ha ezeknek a katonai dijszabás szerint esedékes viteldijaknak fizetése mellett való igénybe vétele nincs kizárva.

A futár- és gyorsvonatok használata alkalmával azonban a szolgálk elszállítása folytán a csendőrségi javadalmazás terhére rendszerint csak a katonai árszabás szerinti 3-ik osztályu vitelbér számítható fel.

Oly halasztást nem tűrő utazásoknál, a midőn a futár- vagy gyorsvonatok igénybe vétele feltétlenül szükséges és ezen vonatokon III-ad osztályu hely nincsen, az utazó tiszt pedig szolgáját tényleg magával viszi, ennek számára egy II-od osztályu hely felszámítható, de a viteldij lefizetése a menetlevelen igazoltatandó.

Oly távolságokra, melyeknél vasuti és gőzhajózási összeköttetés van, ezen közlekedési eszközök közül az használandó, melynek igénybe vételével a szolgálati utazás az utazási pótdij tekintetbe vétele mellett, a kincstárnak kevesebb költséget okoz, ha csak az utazás gyors végrehajtása nincs határozottan elrendelve, mely esetben feltétlenül a gyorsabb szállító eszköz használandó. Ennek azonban az utazást elrendelő parancsban, vagy a menetlevelben határozott kifejezés adandó.

3. A tehervonatok kivételes használata.

Az állami és némely magánvaspályákon a csendőr tisztnek, csendőr számtanácsosoknak és állatorvosoknak különösen sürgős szolgálati utazások alkalmával nemcsak a gyorsvonatok, hanem a tehervonatoknak mérsékelt vitelbér melletti használata is meg van engedve.

A tehervonatok igénybe vételénél az utazás a tehervonatnál levő vonatvezető kocsiában történik.

4. Igénybevehető szállítóeszközök.

a) Vasut és gőzhajó.

Vasuton teendő szolgálati utazásoknál a törzstiszteket, csendőr számtanácsosokat és a törzstiszt teendőivel végleg megbízott századosokat az első osztályu hely, a többi tiszteket, állatorvost, számvivő tiszthelyettesét és az irnokokat a második osztályu hely, a járás és törzsőrmestereket, valamint az irodaszolgákat a harmadik osztályu hely illeti meg.

Magasabb rendfokozatu címmel felruházott csendőrtiszteket vasuton a címzetes rendfokozatnak megfelelő hely illeti meg.

Hasonlóképen jogosítottak mindazon tiszték (hadbírák, számvivők) és állatorvosok, kik törzstiszteket, vagy ezekkel hasonrangu egyéneket velük egyetértőleg foganatosítandó együttes hivatalos működés alkalmával kísérnek, az I-ső kocsiosztály használatára azon esetben is, ha erre nekik rendfokozatuk szerint igényük nincsen.

Gőzhajókon valamennyi tisztet, számtanácsost, állatorvost, számvivő tiszthelyettesét és az irnokot az első osztályu, a járás- és törzsőrmestereket pedig a második osztályu hely illeti meg.

Irodaszolgáknak a Duna-gőzhajózási társulat hajóin a fedélzeti, az osztrák-magyar Lloyd és más társulatok (tengeri) hajóin pedig a harmadosztályu hely illetékes.

A családtagok (feleség, továbbá a még atyai gondozás alatt álló törvényes gyermekek) vasuton és gőzhajón azon helyet használhatják, mely a családfőt megilleti. Négy évesnél fiatalabb gyermekért díj sem gőzhajón, sem vasuton nem fizetendő, ellenben 4 éven felüli gyermekért ugy a gőzhajón, mint a vasuton a teljes katonai menetdíj-illeték fizetendő.

A szolgaszemélyeket vasuton és gőzhajón a harmadik osztályu, illetőleg fedélzeti hely illeti meg.

Az osztrák-magyar Lloyd és más gőzhajózási társulatoknak az államterület partvonalain rendszeren közlekedő hajóin kincstári költségen utazó személyeknek és azon családtagoknak, kiknek első osztályu helyre van igényük s utazásuk alatt egy éjt vagy ennek nagyobb részét a hajón kell tölteniök, egy-egy, a hajón netán készletben álló ágy használata, — minden egyes éjre a szerződésileg meghatározott összegnek megtérítése mellett, — a kincstár terhére engedélyeztetik.

b) előfogat, hátsólovak, vagy málhás állatok.

Az előfogati kocsi rendszerint kétfogatuak. Oly vidéken azonban, ahol egyfogatu kocsi állítatnak elő, egy kétfogatu helyett két egyfogatu vehető igénybe.

Oly esetekben, midőn igazolva van, hogy a rossz utak miatt kétlovas előfogat nem elegendő, e helyett a kincstár

terhére ugyanannyi három, esetleg négylovas előfogat használható, mindazonáltal ezen körülmény az előfogatot kiszolgáltató hatóság által igazolandó.

Hátas lovakat és málhás állatokat az utazó saját személyének s a málhának továbbszállítására csak ott szabad használni, hol a terepviszonyok a kocsiközlekedést akadályozzák; ily esetben áthelyezési utazás alkalmával a málhá szállítására egy előfogat helyett két málhás állat és a szállításra jogosult minden személy számára egy-egy hátsó fogadandó fel.

Ügyködési utazáskor, ha az utazó tiszt szolgáját tényleg magával viszi, három hátsó ló utáni díj számítható fel (egy a tiszt részére, egy a szolga és podgyász részére és egy a kísérő részére), ha azonban a szolgát az utazó tiszt magával nem viszi, csak két hátsó ló után járó kilométerpénz igényelhető.

Hegyi előfogatot ott lehet használni, hol annak a helyi viszonyok szerinti szüksége igazolva van.

A hegyi előfogat lovainak száma az igazolt szükséghez alkalmazandó.

Azon vonalakon, a hol az út bizonyos részén rendszeren hegyi előfogat szükségeltetik, ennek illetéke a kerületi parancsnokság indokolt és helyhatósági bizonylattal felszerelt felterjesztése alapján a belügyministerium által állapíttatik meg.

e) bérkocsik.

A rangosztályba sorolt csendőrségi havidíjas egyéneknek a vaspályaudvarhoz és a gőzhajó kikötő-helyeihez, vagy onnan vissza való szállítására egy kétfogatu bérkocsi illetékes.

A szabványos kézipodgyász, amennyiben az a kocsinkint 50 kgr. súlyt túl nem haladja, ezen bérkocsin, a netáni többlet pedig teherkocsin szállítandó.

A szabványos súlyu málhának — leszámítva a kézi podgyászt — a vaspályák- vagy gőzhajókhoz és onnan vissza teherkocsin való szállítására minden oly esetben igénybe vehető, a hol szállítmányozás mellett való továbbításnak nincs helye.

Helyi ügyködéseknel egy, illetve kétlovas bérkocsi a kincstár költségén csak az esetben használható, ha a lakás, vagy a hivatalos helyiség a hivatalos eljárás helyétől két kilométernél távolabbra van.

Hogyha a lakás, illetve hivatalos helyiség és a rendeltetési hely között közúti vaspálya, vagy gőzhajó összeköttetés létezne, ez esetben a szolgálati célokra ezen eszközök veendő igénybe.

A hol ily közlekedési eszközök nem léteznek, a rangosztályba sorolt havidíjas részére egy egylovas s ilyennek hiányában egy kétlovas bérkocsi illetékes.

Ily utazásoknál két személy részére egy egylovas, három és négy személy részére egy kétlovas bérkocsi illetékes.

A lótapra igénynyel bíró csendőrségi egyének rendszeres szolgálatukból kifolyólag rendszeres állomáshelyükön teljesítendő helyi ügyködéseknel bérkocsidíj felszámítására nincsenek jogosítva.

Az előjáróknál való jelentkezések s hatóságoknál való bemutatkozások és étkezések, valamint kellően nem indokolt utközbeni meghálások alkalmával a kincstár terhére egyáltalán nem szabad kocsibért felszámítani.

Szolgálati utazásoknál (kivéve az áthelyezési utazásokat) a vaspályához vagy gőzhajóhoz, illetőleg onnan való viteleken kívül bérkocsit a kincstár terhére rendszerint csak akkor szabad használni, ha a megteendő út vonalán vasuti vagy gőzhajóösszeköttetés nincs, az előfogat pedig a helyi hatóság által igazolt rendkívüli viszonyok miatt igénybe vehető nem volt.

Sürgős és halasztást nem tűrő esetekben, a midőn a késedelem veszélylyel jár, bérkocsi akkor is igénybe vehető, ha a bérkocsin a működés színhelye hamarabb érhető el, mint vasuton vagy gőzhajón, illetve ha az előfogat azonnal kiállítható nem volt. A bérkocsi használatának szükségessége ez esetben a menetlevelen, ennek hiányában az utazási számadásban indokolandó.

5. A vámilletékek megtérítése.

Mindazon esetekben, midőn csendőrségi egyéneknek az utazási költségek megtérítésére igényük van, azok a tényleg fizetett uti-, rév- és hidvám költségeket is felszámíthatják.

6. Magánszállítványozás használata a málha szállítására.

A málhának a kézi podgyász leszámítása után magánszállítványosok által az utazás kiindulási pontjából annak végpontjáig való elszállítása, a fennálló kereskedelmi vitelbér szerint mindazon esetekben megengedett, midőn az utazás kiinduló és végpontja között szakadatlan vasúti, vagy gőzhajózási összeköttetés nincsen, vagy midőn nem az egész utvonalon kell előfogatot használni.

A málhának magánszállítványozás folytán történt elszállítása alkalmával, a költségek felszámításánál a szállító ide vonatkozó nyugtája, úgy a málhasuly, valamint a teljesített fizetés igazolására nézve a számadáshoz csatolandó.

7. A viteldíjak megfizetése.

A szolgálati utazásoknál használt minden szállítóeszközért a díj azonnal készpénzben fizetendő.

A vasutak és gőzhajók használatáért a díj azon mérsékelt árszabás szerint fizetendő, mely a katonai személyek, ezek családjai, szolgálószemélyzete és málhái elszállítására nézve eme közlekedési intézetek és a katonai közigazgatás között megállapított.

A szabványos sulyu málhának a vasúthoz vagy gőzhajóhoz, illetőleg onnan teherkocsin való szállításáért 10 kilogrammonként 30 fillér számítható fel.

A használt előfogatót a magyar korona országaiban egy hámos ló, hátsó ló, vagy málhás állat után, az előfogatót igénybe vevők által kilométerenként hét fillér fizetendő.

Az ökrös előfogatok ott, hol ilyeneket kell használni, a lovas előfogatokkal egyenlően díjazandók.

A bérkocsik használatáért, tekintet nélkül arra, hogy azok éjjel vagy nappal használtattak a vasúthoz és gőzhajóhoz, illetve onnan a községbe, a podgyász-viteldíjjal együtt két korona 30 fillér illetékes. (Kivételt lásd 25. §. 7. pont.)

Kivételt képeznek a következő állomások: Budapesten valamennyi vasúti állomáshoz, vagy azoktól a városba, továbbá Poprádról Felkára, Tatra-Füredre, Huszparkra, Virágvölgyre és vissza, Szekszárdról és Tolnárról a gőzhajó állomásig (Keselyüs, Dombori) és vissza. Ezen állomások után, valamint oly alkalomkor, midőn a bérkocsi nem a vasut vagy gőzhajó állomáshoz vétetik igénybe, a bérkocsidíj az általánosan közzétett árszabás szerint számítandó fel.

A fent jelzett állomásokra nézve azonban az illetékes kerületi parancsnokságok által évről-évre a bérkocsi díjszabás az illetékes helyi hatóságoktól beszerzendő s az alosztályokkal parancsban közlendő; mely parancsban egy példánya a belügyminiszteriumi számvevőségnek minden év január 5-ig beküldendő.

Az előfogati díj fejében fizetendő megtérítés kiszámításánál a katonai menettérképekben, esetleg a távolsági táblázatokban hivatalosan megjelölt távolságok irányadók.

Az előfogati díj megtérítése alkalmával: 0.1 és 0.2 kilométer figyelmen kívül hagyandó 0.3, 0.4, 0.5, 0.6 és 0.7 kilométer félnek, 0.8 és 0.9 pedig egész kilométernek számítandó.

Szemlék megejtése, vagy egyéb szolgálati teendő érdekében a csendőrtisztek, csendőrszámtanácsosok és állatorvosok által véghez vitt utazások alkalmával felszámított előfogati díjak kifizetésének beigazolása nem igényeltetik.

A mint egyrészről az előfogatót kiállítótól a törvényes kötelezettség pontos teljesítése megköveteltetik, úgy másrészről tekintetbe kell venni, hogy az előfogatót használók által

az ide vonatkozó illeték-határozványok a legpontosabban betartassanak és minden bármily néven nevezendő visszaélések és az előfogatot kiállítók megrövidítései mellőztesse-
nek; az előfogatok kiállításánál előforduló szabálytalanságok eseteiben az illetékes közigazgatási hatósághoz kell fordulni.

Minthogy az előfogatot kiállító egy előfogati állomásonál távolabbra fuvarozni törvényesen nincs kötelezve, rendes körülmények között az előfogatot kiállító ezen állomáson túli fuvarozásra nem kényszeríthető.

8. Szemle-utazásokra vonatkozó különös határozványok.

A szemle-utazás megkezdésére a törzstisztek, szárny- és szakasz-parancsnokok a csendőrkerületi parancsnokság által írásbeli parancscsal látandók el, melyben a megszemlélendő alosztályok felsorolándók.

Ezen parancs eredetben vagy hitelesített másolatban az illető utazási számadáshoz csatolandó.

9. Menetlevelek és nyílt parancsok.

Minden szolgálati utazáshoz rendszerint menetlevél állítandó ki, mely igazolványul és az uti költségek felszámítására alapul szolgál.

A menetlevelek kiállítása és mikénti kezelése a gazdaságkezelési utasításokban van előírva.

Oly sürgős esetekben, midőn a menetlevelek az idő rövidsége, vagy bármely más ok miatt ki nem állíthatók, csendőrtisztek (hadbírák, számvivők), számtanácsosok és állatorvosok „Nyílt parancs“-ok alapján a vasutak, gőzhajók és előfogatoknak katonai árszabás melletti igénybe vételére és az átvonulási elszállásolásra is felvannak jogosítva. Nyílt parancsok használatára vonatkozólag a „Rendeleti Közlöny“ 1889. évi 35. számában közzétett 33225. B. M. szám alatt kelt rendelet irányadó.

10. Az utazási számadások betérjesztési határideje.

Az utiköltségek az alkalmazási állomás, vagy tartós vezényléseknél az illető vezénylési állomásra való bevonulás után legkésőbb 14 nap alatt elszámolandók, ellenkező esetben azok — ha csak felsőbb engedély ki nem eszközöltetett, — nem érvényesíthetők.

11. Utiköltségek megtérítése, ha az utazás más kezelési ágazat érdekében történt.

Oly esetekben, midőn az utazás nem csendőrségi ügyekben történik, az utiköltségek megtérítése a segélyt igénybe vevő hatóságtól igénylendő.

22. §.

Az utazási pótdíj.

1. Elvi határozványok.

Csendőrtiszteknek (hadbíráknak, számvivőknek), számtanácsosoknak, valamint az állatorvosoknak áthelyezési és ügyködési utazásuk, nemkülönben állomáshelyük belterületén kívül való ideiglenes vezényeltetésük alkalmával utazási pótdíj jár. Hasonlóképen megilleti az utazási pótdíj a Budapesten működő csendőrségi pótlovazó bizottság tagjait, a helyben, vagyis Budapesten foganatosított pótlovazás alkalmával, a működés tartamára. (Utasítás a csendőrségi szolgálati lovak beszerzésére nézve pótlovazás utján. 4. §. Rend. Közl. 44/1891.)

A törzsőrmesterek részére szolgálati utazásuk alkalmával az utazási pótdíj eme §. határozványai értelmében folyósítandó és elszámolandó.

Járásőrmesterek részére kijáró vezénylési pótdíjra nézve a 42. §. intézkedik.

2. Az illeték mérve.

Az utazási pótdíj mérve a következő:

N e v e z e t e s e n					Korona
A csendőrkerületi parancsnok, továbbá a honvédelmi vagy belügy-ministeriumi osztályvezető, az országos csendőriskola parancsnoka, nemkülönben a csendőrségi felszerelési anyagraktár végleg kinevezett főnöke részére rendfokozati különbség nélkül					12
máskülönben pedig:					
a	VI.	rangosztályba tartozó	havidíjas személyek	továbbá a hiányzó törzstiszt helyettesítésére végleg kinevezett századosok	12
	VII.				10
	VIII.				9
	IX.				6
	X. és XI.				5
	rangosztályba nem sorolt				1
Irodaszolga					1

3. Rendkívüli pótlék.

Rendkívüli közbiztonsági zavarok miatti összpontosítások, hadgyakorlatok, ünnepélyességek, árvizek, járványok alkalmából történő kivezénylések idejére a működő csendőrtisztek utazási pótdíja a belügyminister által 50%-al felemelhető.

A hadgyakorlatokhoz vezényelt tábori csendőrtiszteknek ezen rendkívüli pótlékre nincs igényük.

4. Igény.

Az utazási pótdíj az állomáshelyen kívül teljesített ügyködés minden napjára jár.

a) Ha a tiszt, számtanácsos, vagy állatorvos egy ügyködés befejezte után állomáshelyére visszatér és még ugyanazon napon más, vagy hasonló természetű ügyködés miatt állomáshelyét elhagyja, az utazási pótdíj ezen napra nem a

befejezett és megkezdett utazás után külön-külön, tehát kétszer, hanem csak egy adagban és pedig a már befejezett ügyködésről szóló utazási számadásban számítható fel.

b) Áthelyezési utazásoknál az utazási pótdíj annyi utazási napra számítható fel, a hány, a rendeltetés végpontjának elérésére naponként és pedig vasuton 240, postakocsin 60, előfogaton pedig 30 kilométernyi út tétele mellett megkivántatik.

Különbéféle szállító eszközök (vasut, posta, előfogat) való utazásnál:

1	posta kilométer helyett	4	} vasuti	} kilométer
1	előfogat	8		
1	"	2		

veendő számításba.

Az ezen számítás szerint netalán mutatkozó kilométermaradvány után szintén egy adag utazási pótdíj jár.

c) Az utazási pótdíj ügyködési utazásoknál napi általányul számítandó fel, tehát az utazási pótdíj csak annyi nap után illetékes, a hány napot az illető az elindulás és megérkezés napjának beszámításával állomáshelyétől távol töltött.

Utazási pótdíj az állomáshelyen kívül való szolgálati ügyködés alkalmával előfordulható önkénytelen tartózkodás (betegség, közlekedési akadályok, stb.) napjaira is jár, ha a tartózkodás feltétlen szüksége hivatalosan igazoltatik, betegség esetében pedig az illető kórházi ápolásban nem részesül.

Hasonlólag jár az utazási pótdíj az állomáshelyen kívül töltött szolgálati tartózkodás napjaira akkor is, ha a meghatározott szolgálati működés meghosszabbítása szolgálati meghagyások, avagy előre nem látott szolgálati működések által idéztetik elő.

Huzamosabb tartamu hivatalos utazások, vagy időleges vezényeltetések alkalmával a jogosultaknak az utazási pótdíjra csakis a két első hónapban van feltétlenül igényük. Ezen időszak lejártával, ha a szolgálati működés továbbra is terjed, az utazási pótdíj további élvezetére a belügyminister engedélye szükséges.

5. Az utazási pótdíj illetékességének igazolása.

Az utazási pótdíj illetékes volta minden szolgálati utazáskor az előirt utazási számadással igazolandó.

Ezen számadásban az utazás és ennek folytán töltött napok szükségességét, nemkülönbén az elindulási és bevonulási adatok helyességét a szakaszparancsnokra nézve a szárnyparancsnok, a törzs állományába tartozó s rangosztályba sorolt havidíjasok- és a szárnyparancsnokra nézve pedig a csendőrkörületi parancsnok, vagy az őt helyettesítő törzstiszt igazolja.

A csendőrkörületi parancsnokok nemkülönbén az iskola-parancsnok és a csendőrségi felszerelési anyagraktár főnöke ezen számadásainak igazolása elmarad.

A meg szemlélésére szükséges idő tartamát a szolgálati utasítás 184. §. és az őrsszemlék megtartására vonatkozó utasítás II—V. szakasz határozza meg. Az utazási pótdíj illetékszerűségének megállapíthatása céljából a szemlelelet-másolatok a számvivőségnek esetről-esetre kiadandók.

6. Az utazási pótdíj csak az utazás napjaira jár:

a) valamely vétség miatt a ker. parancsnokság vagy szárnyparancsnoksághoz kihallgatás, vagy fegyelmfenyítés végrehajtása végett külállomásokról berendelt tisztak utazásainál;

b) oly utazásoknál, a mikor a tiszt valamely büntető-bíróságilag rá mért büntetés végrehajtása alkalmából a büntető-bírósághoz, vagy a becsületügyi tárgyaláshoz vádlottként megidéztek;

c) egyes egyéneknek saját kérelmükre engedélyezett próbaszolgálat tekintetéből való vezényeltetésénél;

d) magasabb rendfokozatra való kipróbálás, vagy valamely különös alkalmazásra megkívántató minősültség megszerzése céljából való beosztások alkalmával, habár ezek az ideiglenes vezényeltetések sorába tartoznak is.

7. Az utazási pótdíj egyáltalában nem jár:

a) saját költségen való áthelyezések és oly ügyködési utazásoknál, melyek az illető hibája folytán keletkeztek;

b) a cs. és kir. haditengerészet hajóin való utazáskor azon napokra, melyekre a hajótáp jár.

23. §.

Tengeren és folyókon való utazáskor kijáró illetékek.

1. Elvi határozványok és az illetékek mérve.

Tengeren vagy folyókon való szolgálati utazásoknál, melyek nem a cs. és kir. haditengerészet hajóin tétnek, a hajón töltött utazás idejére az utazási pótdíj jár, kivéve, hogy ha napidíjak vannak engedélyezve, melyeknek élvezete ez esetben megszakítást nem szenved.

A cs. és kir. haditengerészet hajóira szállóknak azon napokra, melyeken hajótápban részesülnek, az utazási pótdíjra nincs igényük; azon esetben pedig, ha részükre a napidíj élvezete engedélyezett volt, az utóbbinak csak azon részösszegére tarthatnak igényt, mely a rendszeresített hajótápjáért esedékes összeget meghaladja.

Törzstisztek és hasonrangosztályba sorozottak a hajóparancsnokkal, a főtiszték és hasonrangosztályba tartozók pedig a hajó tisztjeivel egy asztalnál étkeznek.

Rangosztályba nem sorozott havidíjas egyéneket, továbbá az utazókat szabály szerint kísérhető polgári személyzetet a hajólegénység számára megállapított élelem illeti meg.

Ha rangosztályba sorozott havidíjasokkal kivételesen nők és gyermekek is hadihajóra szállhatnak, akkor ezeket a családfő számára megállapított hajótáp illeti meg.

Rangosztályba nem sorozott havidíjas egyének családtagjai részére, tekintet nélkül a családtagok számára, még egy tápadag jár természetben.

Ha a hajótáp nem volna kiszolgáltatható, akkor a hajóra szállottaknak az utazási pótdíj jár, kivéven azon esetet, ha a napidíj volna engedélyezve, melynek élvezete ekkor megszakítást nem szenved.

2. Az illetékek kezdete és vége.

A tengeren vagy folyókon való utazásoknál járó utazási pótdíj a hajóra való szállás napjával kezdődik és a kiszállás napjával végződik, a napnak bármely szakában történjék is a be- vagy kiszállás.

Ha a hajóraszállás ebéd előtt történik, akkor a hajótáp már azon napra, ha délután történik, csak a következő naptól jár. Ha a kiszállás délután történik, akkor a hajótáp azon napra még jár; míg ha a kiszállás ebéd előtt történik, a hajótáp azon napra nem jár.

24. §.

Napidíjak.

1. Elvi határozványok.

Napidíjak rendszerint csakis a belügyminister különös engedélye alapján számíthatók fel.

A napidíjak különös engedély nélkül csendőr-tiszteknek (hadbírák, számvivőknek) csendőr-számtanácsosoknak, állatorvosoknak, számvivő tiszthelyetteseknek, járás- és törzs-ormestereknek akkor járnak, ha állomáshelyükön kívül levő valamely polgári fenyítőbiróság előtt mint tanuknak kell megjelenniök.

Ezen kívül felsőbb engedély nélkül megilleti a napidíj a törzs- és főtiszteteket, (hadbírák, számvivők) csendőr-szám-tanácsosokat, állatorvosokat, számvivő-tiszthelyetteseket, járás- és törzsormestereket és irodaszolgákat ügyködési utazások alkalmával (vezénylések kivételével) azon napokra (az érkezés és

elindulás napját is beleszámítva), melyeket ügyködés céljából a kerületek és szárnyak székhelyén töltenek.

Azon századosoknak, kik az 1. §. 2. pontja értelmében rendfokozatukban való meghagyás mellett a következő magasabb rendfokozattal járó illetékek élvezetében állanak, nemkülönbén a hiányzó törzstiszt helyettesítésére végleg kinevezett százados részére a napidíjak is a magasabb rendfokozat kiszabatában járnak. Magasabb cím- és jeleggel felruházott tisztek a napi díjat valóságos rendfokozatuk mérve szerint élvezik.

2. Az illeték mérve.

Napidíj rangosztályok szerint következőleg van megállapítva:

a VI. rangosztályban	16 korona.
a VII. "	13 "
a VIII. "	10 "
a IX. "	8 "
a X. "	7 "
a XI. "	6 "
a XII. "	4 "
és rangosztályba nem soroltak részére	2 "

Az osztrák-magyar monarchián kívüli utazásoknál a rendes napidíjakhoz 50 százalék pótlék jár.

A cs. és kir. közös hadseregheli, vagy a m. kir., illetve cs. kir. honvédcsapatok által megszállott idegen területeken, valamint a közbeeső idegen tartományokban és a belföldről oda vagy visszatett szolgálati utazásoknál azonban a napidíjakhoz pótlék nem jár.

3. Az igény tartama.

A napidíjak az ily kiküldetés egész tartamára járnak.

Oly havidíjasoknak, kiknek napidíj engedélyeztetett, azon esetben, ha a cs. és kir. haditengerészet valamely hajójára szállva, ott a hajó tisztszeivel egy asztalnál való étkezésben részesülnek, ez utóbbi élvezete alatt a napi díjnak csak azon részére van igényük, mely az asztalpenz levonása után fenmarad.

Igény az áthelyezési utazások költségeinek megtérítésére.

1. A megtérítés alá eső áthelyezési utazások megjelölése.

Az áthelyezési utazások költségei rendszerint a kincstár által térítettnek meg.

Az utazás költségeinek megtérítését illetőleg áthelyezési utazásoknak tekintendők:

- melyek a havidíjas rendfokozatra való kineveztetés, vagy a nyugdíjas állományból ismételt alkalmazás folytán tétetnek;
- melyek valamely parancsnokság vezetésével véglegesen való megbízás, vagy kölcsönös áthelyezés következtében tétetnek;
- melyek tartós vezényeltetés esetében fordulnak elő;
- a várakozási illetékek szabadságoltak utazásai, a tényleges állományba való visszahelyeztetésük alkalmával;
- oly áthelyezések alkalmával, melyek a hadsereg vagy a honvédséghez történnek.

A tettelegességi illetékek mellett való szabadságolás tartama alatt áthelyezett egyéneknek az előbbi szolgálati helyükről új rendeltetésük helyére való átköltözködés költségei megtérítendők.

Valamely időleges vezényeltetés közben áthelyezettek az átköltözés céljából a vezényeltetés helyéről a régi s innen az új alkalmazás helyére tett utazás költségeinek megtérítésére igényvel bírnak, még pedig az előbbi utazásnál az ügyködési, az utóbbinál az áthelyezési utazásokra nézve meghatározott kiszabásban.

2. Megtérítés alá nem eső áthelyezési utazások megjelölése.

Az utazási költségek megtérítésének nincs helye oly áthelyezési utazásoknál, melyek vagy:

- kérelmezett áthelyezés, vagy
- kérelmezett szolgálatcsere folytán állottak be, vagy
- az áthelyezett hibája miatt rendeltettek el.

Ennélfogva minden egyes, az áthelyezésre vonatkozó rendeletben pontosan kiemelendő, hogy az áthelyezés mi okból történt.

3. A szolgaszemélyzet szállításáról.

A kincstár költségén teendő áthelyezési utazásoknál, a nős (gyermekkel bíró özvegy), törzstisztek, csendőr számtanácsosok és a törzstiszti teendőkkal végleg megbízott századosok három, a nőtlen törzstisztek, csendőr számtanácsosok, továbbá a nős vagy gyermekekkel bíró özvegy főtiszték két, a nőtlen főtiszték (hadbírák, számvivők) és hasonrangu havidíjasok rendfokozatra való tekintet nélkül egy szolgát vihetnek magukkal.

4. Lovak szállításáról.

Lótáp-illetékre jogosított törzstisztek és a törzstiszt teendőivel végleg megbízott századosok áthelyezési utazásaik alkalmával egy lóapolót és két tulajdon lovat vasuton tehervonattal, vagy gőzhajón a kincstár költségén szállíthatnak, de csak akkor, ha azokat tényleg magukkal viszik.

5. A málha szállításáról.

Áthelyezési utazásoknál béke idején a málha szállítása az alábbi táblázatban meghatározott szabványos súly erejéig van engedélyezve.

Szabványos málhasúly					Nőtlen	Nős	
					kilogramm		
A	VI.	rangosztályba tartozó	havidíjas személyek	továbbá a törzstiszti teendőivel végleg megbízott századosok	s z a m á r a	1600	5000
	VII. és VIII.					1200	4000
	IX.					900	3000
	X. és XI.					500	2500
	rangosztályba nem sorolt					200	1000
Irodaszolgák						200	400

Törzs- és főtiszték (hadbírák, számvivők) számtanácsosok és állatorvosok részére tudományos vagy szolgálati könyvek és szabálygyűjtemények elvitelére 150 kilogramm.

Ezen szabványos málhasulyból áthelyezési utazásoknál kézi podgyászul azon suly mennyiség viendő magával, mely a 26. §. 3. pont alatt az ügyködési utazásokra nézve van megállapítva.

Nős személyek, valamint családos özvegyek ezen utóbbi suly kétszeresét viszik magukkal kézi podgyászul.

6. Az utiköltségek megtérítésének kiterjedése.

a) Általában.

A kincstár költségén teendő áthelyezési utazásoknál a 21. §-ban rendszeresített szállító eszközök illetékesek nemcsak az illető egyén, a netaláni családtagok és a rendszeresített szolgaszemélyzet vitelére, hanem a lovak és a szabványos sulyu málhának tovaszállítására is.

A nyugállományba helyezett (várakozási illetékkal szabadságolt) rangosztályba sorolt havidíjas személyeknek azonban utolsó helyőrségi (alkalmaztatási) állomásukról választott tartózkodási helyükre — s a mennyiben e hely a magyar korona területén kívül van, a legrövidebb utirányban a legközelebbi határállomásra történő utazásuk alkalmából, ha az utazás a tényleges állományból történt fogyatékba vétel napjától számított 6 hónapon belül ejtetik meg, — csupán személyük, családtagjaik, kézi podgyászuk és a szabványos nagy málhájuk elszállításáért esedékes kiadások megtérítésére s az utazási költségátalányra van igényük.

Özvegy emberek, kik törvényes s még atyai gondozás alatt álló gyermekeiket maguknál tartják, az áthelyezési utazás illetékeire nézve a nős egyénekkel egyenlők.

A magukkal vitt családtagok, valamint az illetékszerűen elvihető szolgák és lovak száma a menetlevélbe bejegyzendő, ezen felül a lóápoló és a lovak szállításáért kifizetett összeg az utazási számadáshoz csatolandó (vasuti, gőzhajói) teher szállító levéllel igazolandó.

A tényleges állományban vagy illeték nélküli szabadság alatt elhunyt havidíjasok hátramaradt családjaik, a családíó

utolsó helyőrségéről (alkalmazás helyéről) a választott lakhelyre való átköltözés költségeinek megtérítésére, a nyugállományba helyezett havidíjasok átköltözési utazásaira vonatkozó határozványokhoz képest van igényük. Ezen családok az elhalt férjnek (atyának) utoljára illetékes volt szabványos málhasulynak megfelelő mállhat vihetik magukkal; kézipodgyászként azonban csakis a nős személyek áthelyezési utazásaira megállapított sulykiméret (25. §. 5. pont) fele szállítható.

Ugyanily igénynyel birnak az oly nyugdíjasok után visszamaradt családok is, kik valamely szolgálati állásban való tartós alkalmazás alatt haltak el. (10. §. 2. pont.)

7. Utazási költségátalány.

Áthelyezési utazások alkalmával az utazási költségátalány illetékes; ebből fedezendő és pedig:

a) A bérkocsidíjak a csendőrszemélyek és családjaik, valamint a kézi podgyásznak a pályaudvarokhoz, illetve pályaudvaroktól (gőzhajókikötők, postahivatalok) való szállításáért a kiinduló és rendeltetési állomáson, valamint a megengedhető utazási közbeeső állomásokon, továbbá egyik pályaudvartól a másikra, vagy egyik forgalmi eszközről a másikra való átmenetkor (átmenet a vasutról a postára, előfogatra stb.);

b) a közbeeső utazási állomásokon az átvonuló beszállásolásért esedékes kincstári megtérítés és

c) egyéb kisebb, felszámításra nem alkalmas kiadások.

Az utazási költségátalány szárazon való áthelyezési utazásokra a távolság szerint, vizen való áthelyezési utazásokra menetenként, a távolságra való tekintet nélkül, van kiszabva.

Szárazon való áthelyezési utazásoknál különböző forgalmi eszközöknek (vasut, posta, előfogot), vagy a postának (előfogot) egyidejű használata mellett a távolság kiszámítása a 22. §. 4. pontja értelmében eszközöndő.

Az utazási költségátalány kiméretét a következő táblázat tartalmazza:

Utazási költségátalány

É s p e d i g			
személyek az V. rangosztályuaknál fölfelé	nőtlen		személyből álló családdal
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfo beszámításával)	2—4	
		5—8	
		9—12	
személyek a VI. rangosztályuaktól a VIII. rangosztályuakig	nőtlen		személyből álló családdal
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfo beszámításával)	2—4	
		5—8	
		9—12	
személyek a IX. rangosztályuaktól a XII. rangosztályuakig és rangosztályba nem sorolt havi-dijasok	nőtlen		személyből álló családdal
	nős (özvegy, gyermekekkel, a családfo beszámításával)	2—4	
		5—8	
		9—12	

A magyar korona területén kívül való utazásoknál az elől megjelölt kiméretekhez 50% pótlék jár.

Az utazási költség átalányt illetőleg még következő határozatok mérvadóak:

d) Ha az utazás Bécsben, vagy Budapesten kezdődik, vagy ezen állomásokon végződik, valamint az utazásnak beigazolt ugyanottani félbeszakítása esetén, minden érkezés vagy elutazáskor átalány pótlék jár, mely nős egyének átköltözési utazásainál a táblázatban kimutatott családtagok számához képest 2, illetve 5 és 6 koronát, — nőtlen egyének átköltözésénél pedig 2 koronát tesz.

e) Szárazon való utazásoknál egyik indóháztól a másikhoz, vagy egyik forgalmi eszközről a másikra való átmenettel,

átköltözési utazásokra.

a) Utazásoknál, melyek egészben vagy részben vasutal vagy postával eszközöltetnek		b) Utazásoknál vízen		c) Utazásoknál kizárólag öntözőgátok használatával				
1-től 240	240 480 720 960 1200 1440 1680	menetenként (égy nélkül) a megjeített távolságra való tekintet nélkül	a vasúti kilométerre átszámítandó távolsághoz képest					
	480 720 960 1200 1440 1680 1920							
vasúti kilométer távolságig								
k o r o n a								
12	18	24	30	36	42	48	54	12
18	30	42	54	66	78	90	102	18
24	38	52	66	80	94	108	122	24
30	46	62	78	94	110	126	142	30
10	15	20	25	30	35	40	45	10
14	24	34	44	54	64	74	84	14
20	32	44	56	68	80	92	104	20
26	40	54	68	82	96	110	124	26
8	12	16	20	24	28	32	36	8
10	17	24	31	38	45	52	59	10
16	26	36	46	56	66	76	86	16
24	36	48	60	72	84	96	108	24

Az a) pont alatti utazásokra megállapított átalánykiméretnek fele

ha az ily átmenetek száma a megengedhető közbeeső utazási állomások számát meghaladja (22. §. 4. pont), minden ez utóbbi számot meghaladó átmenet után a 240 kmt. távolságra megállapított átalány összeg fele pótlékként jár, — melyhez Bécsben és Budapesten a d) pont alatt megállapított pótlék hozzászámítandó.

f) Áthelyezési utazásoknál, az utazásnak egy bebizonyított önkénytelen, vagy a szolgálat által egy közbeeső állomáson előidézett, 24 órán tul terjedő félbeszakítása esetén az utazási költségátalány, minden közbeeső utazásra elkülönítve számítandó, p. o. Orsováról Temesváron át Aradra teendő áthelyezési utazásnál, a midőn a Temesvárról való elutazás közlekedési akadály miatt 24 órán tul terjedő félbeszakítást szenved: Orsova—Temesvár és Temesvár—Arad utrészek után.

g) Családoknak, melyek a szolgálat miatt férjüktől (atyjuk) elválva átköltözési utazást tesznek, az utazási költségátalány a személyszám szerint úgy mint a családfőnek jár, míg ellenben a férjnek (atya) elválása közben egy átköltözési utazás alkalmával csak a nőtlen személyek részére megállapított utazási költségátalányra van igénye.

26. §.

Igény az utazás költségeinek megtérítésére ügyködési utazásoknál.

1. Az ügyködési utazások megnevezése.

Az utiköltségek megtérítése tekintetéből ügyködési utazásokul azon utazások tekintendők, melyeket a csendőrség állományába tartozó s rangosztályba sorolt havidijasok állásuk és szolgálati kötelemeikből kifolyólag parancsok, rendeletek, felhívások, vagy átiratok alapján, a szolgálat érdekében teljesíteni tartoznak s áthelyezéssel vagy tartós vezénlyéssel nincsenek egybekötve.

Ezeket felül ügyködési utazásokul tekintendők még:

a) külállomásokról mint vádlottak, tanúk, vagy mint bizottsági tagok a csendőr-bírósághoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tisztnek, ugyszintén valamely vétség miatt, vagy egyéb sürgős szolgálati ügyben külállomásról a kerületi parancsnoksághoz vagy a szárnyparancsnoksághoz kihallgatásra berendelt tisztnek utazásai, a mennyiben az utóbb említett berendelés szükségessége és kikerülhetetlen volta a kerületi parancsnokság által utólag elismertetik, — a fegyelmileg vagy bíróságilag megítélt büntetés végrehajtásának céljából utazó csendőrségi személyeknek — a fenyítő bíróság vagy az elbocsájtási indítvány megtételére hivatott bizottság elé idézett s a csendőrséghez tartozó tisztviselőknek és rangosztályba nem sorolt havidijasoknak utazásai;

b) a felülvizsgálathoz s attól, valamint a betegség miatt várakozási illetékkel szabadságolt egyéneknek az ismételt

felülvizsgálat előtt a kórvázlat szerkesztése végett az állandó tartózkodási helyükről tett utazásai;

c) a nyugdíjasok azon utazásai, melyeket egészségi viszonyukban beállott lényeges változás következtében, a szolgálatképtelenség fokának újabb osztályozása céljából tesznek.

Az ügyködési utazások költségei rendszerint a csendőrségi javadalmazásból térítetnek meg. (Kivételt lásd 21. §. 11. pontjában.)

2. Kincstári megtérítés alá nem eső utazások:

a) oly utazások, melyek parancs következtében tételnek ugyan, de melyek az illető saját kérelme, vagy hibája folytán rendeltettek el és a melyek az 1. pont a) bekezdésében meghatározott ügyködési utazásokkal nem egyenlők;

b) oly szolgálati utazások, melyeket a törzstisztek (és a törzstiszt teendőivel végleg megbízott századosok) állomáshelyükről 35 kilométert meg nem haladó távolságokra tesznek. Ha azonban az alkalmazás helye és a szolgálati utazás helye között közvetlen vasuti vagy gőzhajózási összeköttetés van, akkor ez és a bérkocsi a kincstár terhére igénybe vehető;

c) bel- vagy külföldön az illetékek tovább élvezete vagy megszüntetése mellett szabadságolt csendőrtisztek számtanácsosok és állatorvosok utazásai a felülvizsgálatra való behívásukkor;

d) végkielégítést igénylő nyugdíjas személyek utazásai, egészségi állapotuk megállapítása céljából.

3. A szolga és kézi podgyász viteldijairól.

Ügyködési utazásoknál a csendőrtisztek, valamint a számtanácsosok és állatorvosok egy III. oszt. vasuti, vagy gőzhajói hely után a viteldiját a katonai árszabás szerint felszámíthatják.

Az ügyködési utazásoknál a törzstisztek, csendőr számtanácsosok és a törzstiszt teendőivel végleg megbízott száza-

dosok 100, a többi tisztek és az állatorvosok 50, az irnokok, számvivő-tiszthelyettesek, járásőrmesterek, törzsőrmesterek és irodaszolgák pedig egyenkint 30 kilogramm kézi podgyászt vihetnek magukkal.

4. Az utiköltség megtérítésének kiterjedése.

A kincstár költségén teendő ügyködési utazásoknál a 21. §-ban megállapított szállítóeszközök úgy az illető személyeknek, valamint a szolgáltnak és a meghatározott kézi podgyásznak tovaszállítására is igénybe vehetők.

Ha az ügyködési utazások előfogattal eszközöltetnek, akkor a rangosztályba soroló havidijas egyéneknek, rendfokozatra való különbség nélkül egy kétlovas előfogat, vagy két előfogati ló jár, melyen a szolga és kézi podgyász is elviendő. (Kivételt lásd 21. §. 4. pont, b) alpont 4. bekezdésénél.)

Több személy által egyidejűleg egy s ugyanazon célból és helyre teendő ügyködési utazásoknál a szolgáltnak magával való vitelére jogosított minden csendőr egyéneknek egy kettős előfogatu kocsi jár.

A többi havidijas egyéneknek ily esetben csak minden két személy után jár egy kettős előfogatu kocsi.

MÁSODIK FEJEZET.

Altisztek, csendőrök, ujoncok és próbacsendőrök pénz és természetbeni illetékei.

I. SZAKASZ.

Rendes illetékek.

27. §.

A zsold.

1. Elvi határozványok.

A zsold rendfokozat szerinti napi pénzilletéket képez.

A zsold azon alapilleték, mely minden csendőr (zászlós, őrmester, őrsvezető, csendőr, ujonc és próbacsendőr) részére a tényleges szolgálat ideje alatt a valóságos rendfokozat szerint megállapított összegben jár.

2. Az illeték mérve.

I.

Kinek ?	Közönséges évben								Szökő évben							
	évi	28		30		31		napi	évi	29		30		31		napi
		napos hónapban				napos hónapban				napos hónapban						
		K	K f	K f	K f	K	K f			K f	K f	K	K f	K f	K f	
Zászlós és őrmester részére	1300	99 73	106 85	110 41	3 56 ²	1300	102 99	106 55	110 11	3 55 ²						
Őrsvezető részére	1100	84 42	90 41	93 42	3 01 ⁴	1100	87 17	90 16	93 17	3 00 ⁵						
Csendőr és próbacsendőr részére	900	69 04	73 97	76 44	2 46 ³	900	71 31	73 77	76 23	2 45 ⁶						

II.*

Kinek ?	Közönséges évben							Szökő évben										
	évi	28		30		31		napi	évi	29		30		31		napi		
		napos hónapban								napos hónapban								
		K	f	K	f	K	f			K	f	K	f	K	f			
Zászlós és őrmester részére	1600	122	75	131	52	135	90	4	38 ^a	1600	126	76	131	13	135	50	4	37 ^a
Őrsvezető részére	1400	107	38	115	05	118	88	3	83 ^b	1400	110	92	114	75	118	57	3	82 ^b
Csendőr és próbacsendőr részére	1000	76	72	82	20	84	94	2	74	1000	79	23	81	96	84	69	2	73 ^b

A zsoldilletéknek napokra való folyósítása s illetőleg elszámolásánál a végösszegekben mutatkozó fillértörtek a javadalmazás javára elejtendők.

3. Felvételi módozatok.

A zsold havonként előlegesen és pedig minden hó 1-én esedékes.

Oly esetekben, midőn valamely egyénnek a csendőrségből fegyelmi uton leendő eltávolítása már tárgyalás alatt van, ugyszintén azon csendőrök illetékei is, a kik bünyenyítő vizsgálat alatt állva, szabadlábbon hagyatnak, a legközelebbi zsoldfizetési naptól kezdve öt-öt naponként fizetendők ki.

Könnyelmű, megbízhatlan, vagy az illetményeivel kellőleg gazdálkodni nem tudó csendőr (próbacsendőr) részére az illeték félhavonként is folyósítható; erre azonban mindenkor kellő indokolás mellett a kerületi parancsnokság engedélye előlegesen kikérendő.

4. Az illeték kezdete.

A zsoldilleték kezdődik:

a) ujonnan felavatottaknál, felavatásuk napjával;

* A II. alatti táblázatban feltüntetett illetékek csak akkor lépnek érvénybe, amikor a költségkülönbözetéről állami költségvetésileg gondoskodva lesz; addig az I. alatti táblázatban feltüntetett zsoldilletékek maradnak érvényben.

b) a honvédség és a közös hadsereg tényleges szolgálatából a csendőrséghez közvetlenül átlépőknél, a tartalékból és a póttartalékból a csendőrséghez felvetteknél, végre a visszatért szökevényeknél a bemutatás napjával.

A visszatért szökevények a bemutatás napjával rabilleték élvezetébe lépnek.

c) Az időleges nyugállományból szolgálattételre bevonultaknál a zsold a bemutatás napjával folyósítandó. A hó folyamán szolgálattételre bevonultak azonban azon összeget, melyet a hó még hátralévő napjaira nyugdíj fejében felvettek, tényleges illetékeikből még ugyanazon hó folyamán alatt visszatéríteni kötelesek; mely összeg a javadalmazás javára bevételezendő, s erről a belügyministernek jelentés teendő.

d) Magasabb rendfokozatba előléptetetteknek az előléptetésre következő hó 1-vel, ha pedig ezen nap a hó 1-seje, akkor ezen nappal folyósítandó a zsoldilleték.

5. A csendőrséghez jelentkezők illetékei.

Azok, kik nem közvetlenül a szárny-állomáson, hanem valamely külőrsön, vagy más csendőrkerületi parancsnokság területén, avagy valamely csapattestnél csendőrségi szolgálatra jelentkeztek és próbaszolgálattételre behivattak, a tartózkodási helyhez legközelebb eső szárnyparancsnoksághoz beidézendők s ha katona (honvéd) orvosilag csendőrségi szolgálatra alkalmasnak találtattak és a csendőrségi esküt letették, az illető szárnyparancsnokság által menetfélével és uti előleggel ellátva, azonnal vasuton vagy gőzhajón közvetlenül rendeltetésük helyére küldendők.

Ezeknek az utbaindítás napjától kezdve a menet tartamára zsold, étkezési pénz, kenyérváltás és menetpótdíj fejében a valóságos rendfokozatok szerint és pedig: őrmesternek 1 korona 20 fillér, szakaszvezetőnek 90 fillér, tizedesnek 80 fillér, őrsvezetőnek 70 fillér és rendfokozat nélküli egyénnek 62 fillér jár; a teljes csendőrségi zsoldilletéket pedig az utbaindítás

napjától kezdve csak akkor kapják, ha próbaszolgálatra tényleg felvétettek és a csendőrségi esküt letették.

Ha azonban ily egyének bármily okból csendőrségi szolgálatra alkalmatlanoknak találtnak, akkor ezek: ha valamely csapat tényleges állományába tartoznak, menetlevél, uti előleggel és az előbb felsorolt illetékekkel ellátva oda ismét visszaküldendők; különben pedig a legrövidebb irányban előbbi jelentkezési helyükre visszaküldendők, mely utóbbi esetben nekik kilométerenként 2 fillér utipénz fizetendő ki.

Ezen utazási költségek a csendőrségi javadalmazást terhelik.

Azon jelentkezők, kik belépési szándékuktól önként lépnek vissza, nemcsak a visszautazás költségeire nem tarthatnak igényt, hanem ez esetben, ha vagyonuk van, a jelentkezésből felmerült utazási és ételmezési költség rajtuk behajtandó, ha pedig ez be nem hajtható, akkor szegénységi bizonyítvány alapján a csendőrségi javadalmazás terhére végleg elszámolandó.

Havidíjasok árváinak felavatásakor az illetők által netalán élvezett kincstári ellátások beszüntetése végett a kellő intézkedés megteendő, illetve a felavatás a kerületi parancsnokság által azonnal a honvédelmi és belügyminiszternek bejelentendő.

6. Az illeték vége.

A zsold járandósága a fogyasztékba vétel napjával szűnik meg.

Kivételes esetek.

a) A büntetőbiróságilag elbocsátott csendőrök, továbbá büntetőbirósági ítélet folytán próbaszolgálatból kilépő újoncok és próbacsendőrök zsoldjárandósága (rabzsold) az ítélet kihirdetése napjával végződik, mely napra azonban a rabzsold még jár.

Az illetők a kihirdetésre következő nappal, ha rájuk börtönbüntetés mondatik ki, a rabilletékben részesítendők, ha pedig szabadlábra helyeztetnek, minden további járandóságuk megszűnik. (46. §. 7. pont.)

b) A végelbocsátottak, a tartalékba, vagy a honvédséghez leendő áthelyeztetésükig szabadságoltak a csendőrség kötelékéből olyformán veendők fogyasztékba, hogy illetéktöbbletek lehetőleg elkerültessenek.

Oly egyének azonban, ki valamely hó folyama alatt fejezi be elvállalt csendőrségi szolgálati kötelezettségét és az illető hó végéig szolgálni nem akarna, az illetékek csakis az illetőnek fogyasztékba vétele napjáig (utóbbi kizártaival) fizetendők ki.

E szerint mindazok, kik a csendőrség kötelékéből kiléptek, illetve a tartalékba, vagy más csapattesthez helyeztetnek át, átlépésük alkalmával, a tényleges szolgálat alól, vagy a hó végével mentendők fel, vagy a mennyiben saját kívánságuk folytán a hó vége előtt elbocsátatnak, illetve szabadságoltatnak, csak fogyasztékuk napjáig látandók el illetékekkel.

c) Az elhalt csendőr zsoldjárandósága azon hó végével szűnik meg, a melyben az elhalálozás történt.

d) Polgári államszolgálatra, a m. kir. államvasutakhoz, továbbá az állam részéről segélyezett vasuti, gőzhajózási, vagy más vállalathoz átlépő csendőrlegénységnek új rendeltetési helyére a kellő időben való elindítása iránt a csendőrkerületi parancsnokság tartozik gondoskodni.

Az újonnan kinevezettnek azon naptól kezdve, mellyel az új állásával összekötött járandóságok élvezetébe lép, a csendőrségi illetékekre többé nincs igénye.

A polgári államszolgálatra újonnan kinevezett egyének fizetése az 1893. évi IV. t.-c. 13. §-a értelmében, ha a kinevezés a hó első felében történik, azon hó közepétől, ha pedig a hó második felében történik, a kinevezés napját követő hó első napjától jár, ennél fogva a hó első felében kinevezett csendőr a hó második felére felvett illetményeket megtéríteni tartozik.

Más közszolgálatba újonnan kinevezett egyéneknél a polgári illetékek élvezete rendszerint a kinevezés napjára következő hó elsejétől kezdődik.

e) Felülvizsgált végleges állományu csendőr legénység zsoldilletékkal azon hó végéig látandó el, mely hónap után következő hó 1-ével a végellátási illetmény folyósított. Eme szabály a végkielégítéssel ellátott végleges állományu csendőr legénységre is alkalmazandó.

Ha felülvizsgált csendőr az ellene megindított büntető bírósági vizsgálat miatt tartatik az élelmezésben vissza és szabadrábon hagyatik, akkor a vizsgálat tartamára zsold és esetleges szolgálati pótdíj (tömegátalány nélkül) élvezetében marad, ha azonban vizsgálati fogságba helyeztetik, rabilletékben részesítendő (7. pont.)

Bírói felmentés esetén a nyugdíj a felülvizsgálat napját követő hó 1-től folyósítatik és a szabadrábon volt csendőrt azon időre megillető nyugdíjhányad, mely alatt zsoldot és esetleg szolgálati pótdíjat élvezett, a belügyministerium által mint térítmény a ker. parancsnokság pénztára javára utalványoztatik. A vizsgálati fogságban visszatartott felülvizsgált csendőr után felmerülő rabtartási költség a kincstár terhére esik és az illető a vizsgálati fogság tartamára is teljes nyugilletményben részesül.

Mindkét esetben, t. i. akár szabadrábon, akár vizsgálati fogság mellett ejtetik meg a vizsgálat, az illető felülvizsgált csendőr ellen, a vizsgálatnak elrendelése s illetőleg az illetőnek visszatartása, valamint a vizsgálat eredménye a kerületi parancsnokság által mindenkor késedelem nélkül a honvédelmi és belügyministernek bejelentendő.

f) Ha valamely felülvizsgált csendőrnek a leszerelés előtt elkövetett büntetendő cselekmény miatt fegyelmi uton való megfenyítése válik szükségessé, úgy ő a fenytés végrehajtása céljából visszatartható ugyan, de részére azon napokra, melyeket a felülvizsgálat napját követő hóban fogságban tölt, csak a napi 6 fillérnyi rabzsold, napi 80 fillérnyi közétkezés és kenyérbeszerzésre meghatározott illetmény (illeték szab. 46. §. 1. p. 3. bekezdés) számitható fel.

7. Illetéktöbbletek visszatérítése.

a) A bünyenítő vizsgálati fogságba, vagy pedig fegyelmi uton rájuk szabott szoba, egyszerű, vagy magánfogságba jutott csendőrök, avagy próbacsendőrök, továbbá a büntetőbíróságilag elbocsátott csendőrök, végre büntetőbírósági ítélet folytán a próbaszolgálatból kilépő ujoncok és próbacsendőrök rendfokozatszerű zsoldja rabilletékbe lépésük napjával megszünik és az előlegesen felvett zsoldhányadot visszafizetni tartoznak. (L. 46. §.)

Ha az illető azonnali megtérítésre képtelen lenne, a megtérítendő összeg a csendőrségben való megmaradása esetén, folyó illetekeiből részletekben levonandó.

Ha valamely csendőr a fogságbüntetés kiállása után a csendőrség állományából fogyatéka vétetik s az a) pont első bekezdésében említett zsoldtöbbletet épen nem, vagy csak részben volna képes megtéríteni, a meg nem térithető pénzösszeg a csendőrkerületi parancsnokság részéről egy ide vonatkozólag kibocsátandó parancs alapján végleg elszámolandó.

A testületből elbocsátásra ítélt egyének által meg nem térített illetektöbbletek (tulélvezmények) az illetők magánvagyonából (beleértve az esetleges tömeg külön járulékokat és a közzgazdálkodásból rájuk eső hányadot is) hajtandók be és annak megtörténtéig az előlegek és egyéb kincstári tartozásokról szerkesztett kimutatásban követelésként nyilvántartandók.

Ily követelések törlesztésére behajtott pénzösszegek esetrőlesetre a m. kir. állampénztárakba (adóhivatalokba) beszállítandók és az említett kimutatásban leirandók.

Ellenben azon pénzösszegek, melyek ily egyének fogyatéka vételekor behajthatatlanoknak bizonyulnak, a csendőrkerületi parancsnokság által parancs útján elengedendők és a már említett kimutatásban ezen parancsok csatolása és rájuk való hivatkozás mellett leirandók.

Polgári életben elkövetett büncselekményért elítélt csendőrlegénység azon esetben, ha büntetését csendőrségi fogdában

tölti el, rabzsoldra szoritandó, mely rabzsold magánvagyonából, ilyenek hiányában pedig a 98. §. 3. pontja értelmében illetékeiből levonandó és annak megtörténtéig, mint adott előleg nyilvántartandó.

Azon esetben ha az elítélt egyének büntetésük kiállása végett a polgári bíróságnak adatnak át, ezen időre a csendőrségnél minden illetményeik beszüntetendők.

b) Szőkevényektől, kik a zsoldszak lejárta előtt bemutattnak, a netalán még birtokukban meglévő illetékmaradék elveendő.

A szőkevénynek az őrsön megmaradt közétkezési betétje, nemkülönbben a közzgazdálkodásból ráeső hányad az elvitt és vissza nem hozott kincstári tárgyak értékének s az esetleg túlélvezett illetékeinek fedezése céljából a kincstár javára bevételezendő.

A kincstári követelés levonása után a szőkevény javára fenmaradó többlet szabályszerű hova fordításá iránt a büntető bíróság intézkedik.

c) Beteg csendőrlegénység zsoldja a betegség tartamára szintén felszámítandó, melynek kifizetési módozatait a 45. §. szabályozza.

28. §.

Az első tömegbetét.

1. Rendeltetés.

Az első tömegbetét átalányösszeget képez, mely az öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt összes ruházati cikkek első beszerzésére szolgál.

2. Az illeték mérve.*

Az első tömegbetét mérve az anyagok és a kiállítási árakhoz képest a belügyminister által időnként állapítatik meg.

* A gyalog legénység részére ujonnan megállapított 270 kor. első tömegbetét és 176 kor. tömegátalány, továbbá a lovas legénység részére megállapított 300 korona első tömegbetét és 186 kor. 80 fillér tömegátalány csak akkor fog tolyósítani, amikor ezen illetékek fedezéséről költségvetésileg gondoskodás történik. Addig azonban csak a régebbi kiszabat szerint számíthatók fel ezen illetékek, vagyis a gyalogsági első tömegbetét 160 kor., a lovassági 190 koronával; a tömegátalány pedig a gyalog legénység részére évi 110 kor., a lovas legénység részére évi 120 kor. 80 fillérrel.

Jelenleg az első tömegbetét gyalog próbacsendőrnél (ujoncnál) 270 korona, lovas próbacsendőrnél (ujoncnál) 300 koronából áll.

3. Felszámítási módozatok.

Ezen összeg az illető egyének a csendőrségbe való belépte után közvetlenül a csendőrkerületi parancsnokságok által a javadalmazás terhére felszámítva, a tömegalapra átruháztatik és az illető tömegkönyvébe, mint első bevételi tétel bejegyeztetik.

29. §.

A tömegátalány.

1. Elvi határozványok és az illeték mérve.*

A ruházati tárgyak fentartására és utánpótlására minden csendőr tömegátalányt kap.

A tömegátalányt időszakonként a belügyminister állapítja meg.

Ezen átalány jelenleg rendfokozatra való különbség nélkül; gyalog csendőrök részére évi 176 koronából és lovas csendőrök részére 186 korona és 80 fillérből áll.

2. Igény, annak kezdete és vége.

A tömegátalányra való igény a csendőrséghez történt bemutatás napjával kezdődik és a csendőr részére szolgálati idejének egész tartama alatt, tehát akkor is jár, ha beteg vagy illetékei élvezete mellett szabadságolva, esetleg fegyelmi vagy vizsgálati fogságban, vagy pedig a csendőrségben való megmaradás mellett börtönbüntetésre elítélve van.

* A gyalog legénység részére ujonnan megállapított 270 kor. első tömegbetét és 176 kor. tömegátalány, továbbá a lovas legénység részére megállapított 300 korona első tömegbetét és 186 kor. 80 fillér tömegátalány csak akkor fog tolyósítani, amikor ezen illetékek fedezéséről költségvetésileg gondoskodás történik. Addig azonban csak a régebbi kiszabat szerint számíthatók fel ezen illetékek, vagyis a gyalogsági első tömegbetét 160 kor., a lovassági 190 koronával; a tömegátalány pedig a gyalog legénység részére évi 110 kor., a lovas legénység részére évi 120 kor. 80 fillérrel.

Ha a csendőr a csendőrséghez történt belépése előtt polgári állásban elkövetett cselekmény miatt valamely bíróság által szabadságvesztésre ítéltetik s az ítélet dacára a csendőrség állományában megmaradhat, — a büntetés végrehajtása idejére a tömegátalány részére nem számítható fel (46. §. 10. pont.)

A tömegre való igény azon nappal szűnik meg, melyen az illető fogyatékbá jut.

A csendőrség kötelékéből való elbocsátással egybekötött fogság- vagy börtönbüntetésre elítélt csendőrök tömegátalánya az ítélet kihirdetése napjával végződik.

3. Különös határozványok polgári alkalmazás elnyerésére való szabadságolásoknál.

Polgári alkalmazás elnyerése céljából próbaszolgálatokra való szabadságolások esetén a tömeg-átalány csak hat hó tartamára számítható fel és pedig teljes összegben, ha az illető személynek ruházatjáról magának kell gondoskodni, vagy fél összegben, ha az illető új állásában szolgálati ruházattal látatik el.

4. Felszámítási módozatok.

A tömeg átalány azon szárnynál, melynek állományába az illető tartozik, — a hónapot 30 nappal számítva — napi adagokként felszámítatik.

A havi és napi adagok összege a túloldali táblázatban van kimutatva.

I. T á b-
a tömegadagok pénz-
a) Gyalog

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
9	16 ⁰⁶	18	33 ³³	—	30 ⁵⁵	—	61 ¹¹	—	91 ⁰⁷	1	22 ²²
III.		IV.		11		12		13		14	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
27	50	36	66 ⁶⁷	3	36 ¹¹	3	66 ⁶⁷	3	97 ²²	4	27 ⁷⁸
V.		VI.		21		22		23		24	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
45	83 ³³	55	—	6	41 ⁰⁷	6	72 ²²	7	02 ⁷⁸	7	33 ³³

b) Lovas

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
10	06 ⁰⁶	20	13 ³³	—	33 ⁵⁵	—	67 ¹¹	1	00 ⁰⁷	1	34 ²²
III.		IV.		11		12		13		14	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
30	20	40	26 ⁶⁷	3	69 ¹¹	4	02 ⁶⁷	4	36 ²⁴	4	69 ⁷⁸
V.		VI.		21		22		23		24	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
50	33 ³³	60	40	7	04 ⁰⁷	7	38 ³³	7	71 ⁷⁸	8	05 ³³

Ezen átlány pénzbeli elszámolásánál a végösszegben

I á z a t
beli kiszámításáról.
tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1	52 ⁷⁸	1	83 ³³	2	13 ⁸⁰	2	44 ⁴⁴	2	75	3	05 ³³
15		16		17		18		19		20	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
4	58 ³³	4	88 ⁸⁰	5	19 ⁴⁴	5	50	5	80 ⁵⁵	6	11 ¹¹
25		26		27		28		29		30	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
7	63 ⁸⁰	7	94 ⁴⁴	8	25	8	55 ⁵⁵	8	86 ⁴⁴	9	16 ⁰⁰

tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1	67 ⁷⁸	2	01 ³³	2	34 ⁸⁰	2	68 ⁴⁴	3	02	3	35 ⁵⁵
15		16		17		18		19		20	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
5	03 ³³	5	36 ⁸⁰	5	70 ⁴⁴	6	04	6	37 ⁵⁵	6	71 ¹¹
25		26		27		28		29		30	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
8	38 ⁸⁰	8	72 ⁴⁴	9	06	9	39 ⁵⁵	9	73 ¹¹	10	06 ⁰⁰

mutatkozó fillér törtek az általános tömeg javára elejtendők.

II.* T á b-
a tömegadagok pénz-
a) Gyalog

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
14	66	29	33	—	49	—	98	1	47	1	96
III.		IV.		11		12		13		14	
44	—	58	66	5	38	5	87	6	35	6	84
V.		VI.		21		22		23		24	
73	33	88	—	10	26	10	75	11	24	11	73

b) Lovas

H a v i				N a p i							
I.		II.		1		2		3		4	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
15	56	31	13	—	52	1	04	1	56	2	07
III.		IV.		11		12		13		14	
46	70	62	26	5	71	6	23	6	74	7	26
V.		VI.		21		22		23		24	
77	83	93	40	10	89	11	41	11	93	12	45

A II. alatti táblázatban feltüntetett illetékek csak akkor lépnek érvénybe, amikor táblázatban feltüntetett tömegátalány

l á z a t
beli kiszámításáról.
tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
2	44	2	93	3	42	3	91	4	40	4	89
15		16		17		18		19		20	
7	33	7	81	8	31	8	80	9	29	9	78
25		26		27		28		29		30	
12	22	12	71	13	20	13	69	14	18	14	66

tömegadagok.

N a p i											
5		6		7		8		9		10	
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
2	59	3	11	3	63	4	15	4	67	5	19
15		16		17		18		19		20	
7	78	8	30	8	82	9	34	9	86	10	38
25		26		27		28		29		30	
12	97	13	49	14	01	14	53	15	05	15	56

a költségkülönbözetről állami költségvetésileg gondoskodva lesz; addig az I. alatti illetékek maradnak érvényben.

A legénység igénye a tömegre.

1. Elvi határozványok.

Minden csendőr tömeg-részlete annak feltételes tulajdonát képezi s ha az illető a testületben legalább 5 évet megszakítás nélkül szolgált és önhibáján kívül fogyatékbba jött, ez esetben neki tömegkövetelése, továbbá ruházatának becsértéke és esetleges külön járuléka, a netalán fennálló kincstári tartozás levonásával, bélyegtelen nyugtája ellenében kifizetendő.

Ellenben, ha a csendőrségi egyének szökés, vagy saját hibájuk következtében lesznek a testületből eltávolítva, tömegvagyonuk mindenkor a csendőrségi javadalmaszavára esik.

Más kerületnél történt eligazítás után közvetlenül a szolgálati időnek megszakítása nélkül átlépő legénység tömegvagyona az új kerületnek átszámolandó, tehát első tömegbetét újbóli felszámításának helye nincsen.

Ily legénység az új kerületnél becsült tömegbeli tárgyakkal ellátható.

2. Igény a tömeg-löbbletre.

Ha valamely egyének oly nagy tömegrésze van, hogy az az évi tömegátalány kettős összegét meghaladja, akkor az ezen tömegátalány kettős összegét túlhaladó tömegkövetelés a tömegrészesnek bélyegtelen nyugtájára még akkor is kifizethető, ha az a csendőrségnél öt évet még nem szolgált.

3. Igény a tömegvagyonra.

a) Előléptetések alkalmával.

Havidijasokká előléptetett csendőrségi egyéneknek, (az egyenruházati járulékon felül) tömegkövetelésük csak akkor szolgáltatandó ki, ha a tömeg kötelékében legalább öt évig állottak, ellenben a használatukban levő ruházat náluk még

akkor is meghagyandó, ha öt évet nem szolgáltak, ha pedig kívánják, ezen ruházat becsértéke kezeikhez kifizetendő.

A csendőrségnél öt éven alul szolgáló ily egyének tömegkövetelése a kincstár javára esik.

b) Elhalálozás esetén.

Az elhalt csendőr tömegvagyona, tekintet nélkül a halál nemére és a szolgálati idő tartamára, az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek levonása után, mint annak hagyatéka örökösei javára a hagyaték tárgyalására hivatott bíróságnak szolgáltatandó át.

Elhalt próbacsendőrök és ujoncok után a tömegvagyon ki nem fizettetik, örökösei tehát csupán az esetleges külön járulékokra bírnak igénynyel. Ez utóbbiból is azonban az esetleges kincstári tartozás és temetési költségek azon része, mely a tömegvagyonból netalán fedezhető nem volna, levonandó és csak a fenmaradó rész szolgáltatandó át a hagyaték tárgyalására hivatott bíróságnak.

c) A nyugdíj vagy végkielégítéssel való ellátás esetén.

Azon véglegesített csendőröknek, kik állandóan nyugdíjaztatnak, vagy végkielégítéssel elbocsátatnak, tömegkövetelésük és ruházatuk becsértéke szolgálati idejükre való tekintet nélkül kiszolgáltatandó.

Időlegesen nyugdíjazott végleges csendőrök a tömegkövetelésre és ruházatuk becsértékére csak akkor tarthatnak igényt, ha újbóli felülvizsgáztatásuk folytán végleg nyugdíjaztatnak, végkielégítéssel elbocsátatnak, vagy ténylegesítés után előbbeni beszámítható szolgálatukkal együttvéve a csendőrségnél megszakítás nélkül 5 évet szolgáltak s önhibájukon kívül önként lépnek ki; mely utóbbi esetben az időleges nyugállományban töltött idő be nem számítható.

Az időleges nyugállományba helyezett csendőrökkel tehát elmenetelük előtt épúgy, mint minden más fogyatékbba jutó egyénnel leszámolandó, a tömegkövetelés azonban a rendkívüli jutalékokkal együtt az állandó nyugállományba helye-

zés, vagy végkielégítéssel való elbocsátás időpontjáig a tömegpénztárban meghagyandó.

Ha azon eset fordulna elő, hogy a tömegkövetelés a ruházat becsértékének betudásával az első tömegbetét összegét felülmulná, akkor a többlet az illető részére mindjárt a leszámolásakor kifizetendő.

A leszerelendő csendőrnél meghagyandó egy rendbeli ruházatnak (télen a köpenynek is) leszámítása után, a csendőrtől elveendő cikkek megbecsülendők és raktározandók.

A becsérték a tömegkönyvbe előjegyzendő és az illető tömegköveteléséhez számítandó.

Ha időlegesen nyugdíjazott egyének újbóli felülvizsgálatkor ismét szolgálatképesnek osztályoztatnak és a további szolgálatra bevonulnak, akkor tömegkövetelésük terhére lehetőleg becsült tömegtárgyakkal látandók el, részükre azonban az első tömegbetét újból fel nem számítható.

Ha időlegesen nyugdíjazott csendőr elhal, akkor ennek tömegvagyonát illetőleg ugyanazon eljárás követendő, mint a tényleges szolgálatban elhalt csendőrnél.

Ha időlegesen nyugdíjazott s a csendőrségnél legalább is öt évet szolgált csendőr az időleges nyugállományban oly büntényt követ el, mely a csendőrségtől való elbocsáttatását vonja maga után, tömegvagyonára az esetben is igénye van.

Ha próbacsendőrök (ujoncok) nyugellátás mellett vétetnek fogyatékbba, akkor ezek csak az esetleges külön járulékra birnak igénnyel.

d) *Polgári szolgálatra való ideiglenes alkalmazás esetén.*

Az 1873. évi II. törvénycikk alapján polgári szolgálatra ideiglenesen alkalmazott csendőrök tömegét illetőleg az első pont első bekezdése értelmében járandó el.

Ily ideiglenesen alkalmazott csendőrnek a csendőrségi szolgálatba való újbóli belépése csak akkor engedhető meg, ha ő az első tömegbetétet sajátjából fizeti.

Ha azonban az első tömegbetét összegét egyszerre le nem fizetné, azt részletekben legfeljebb 12 hó alatt befizetni tartozik.

Ily egyének a csendőrségből való újbóli kilépésekor, különbség nélkül a kilépés okára, a mennyiben ő az első tömegbetétet teljesen befizette, a tömegkövetelés és a ruházati becsérték teljesen kiszolgáltatandó. Azon esetben pedig, ha ő az első tömegbetétre még egy vagy több részlettel hátralékban lenne, ezen hátralévő összeg tömegköveteléséből levonandó.

4. *Tömegtartozások.*

a) *A tömegtartozás fogalma.*

Tömegtartozás akkor áll be, ha a tömegkötelékébe tartozó egyén első tömegbetétjének és tömegátalányának együttes összege a részére kiszolgáltatott ruházati cikkek értékénél csekélyebb.

b) *A testületből fogyatékbba jutó egyének tömegtartozásának törlesztése.*

Ha a testületből fogyatékbba vett egyének — tekintet nélkül a fogyatéknemére — tömegtartozása van, e tartozás első sorban a töle beszedett ruházati és felszerelési cikkek becsértékéből, avagy magánvagyonát képező közzgazdálkodási követeléséből törlesztendő. Az esetleges tömegtartozások fedezésére a legénység önkéntes betétekre nem kötelezhető.

Azon esetben azonban, ha mindezek a tartozás kielégítésére elegendők nem volnának, a tartozás fenmaradt része az általános tömegből az összesített tömegnek megtérítendő.

Végkielégítéssel a testületből szabadságolt egyének tömegtartozásai — ha az előző bekezdésben megjelölt járulékokból teljesen fedezhetők nem volnának — végkielégítésükből levonandók (lásd 98. §. 2. pont.) E célból a fedezetlenül maradt tartozás összege a belügyministeriumnak az illető egyén leszerelése után azonnal bejelentendő.

5. Fogyatékba jutó legénység igénye a ruházatra.

A csendőrségből kilépő, vagy eltávolított egyéneknek ruházattal való ellátását az űrs gazdaságkezelési utasítás 54. §-a szabályozza.

6. A tömegből beszerzendő tárgyak és azok viselési időtartama.

Azon ruházati tárgyak, melyek a legénység felszereléséhez tartoznak, az űrs gazdaságkezelési utasítás 41. számú mellékletében vannak felsorolva, a tömegből beszerzendő egyes ruházati cikkek megközelítő viselési idejének tartama pedig az alábbi táblázatban foglaltatik.

Darab pár	A cikkek megnevezése	Viselési időtartam	
		év	hó
1	Vadászkalap	2	
1	Tollforgó tokkal	2	
1	Tábori sapka	1	
1	Dolmány	3	
1	Zubbony	1	
1	Gyalogsági	3	
1	Lovassági		
1	Ujjas vállgallér	3	
1	Gyalogsági	1	
1		1	
1	Lovassági	1	
1		1	
1	Zsávoly (drapp diagonál)	1	
1	Lovagló nadrág	2	
1	Téli	1	
1	Nyári		
1	Pamutvászon	ing	6
1	Téli gyapot		
1	Pamutvászon		
1	Téli gyapot	gatyá	6
		1	

Darab pár	A cikkek megnevezése	Viselési időtartam	
		év	hó
1	Zsebkendő	1	
1	Nyakra való		8
1	Altiszti fehér (bőr)	keztü	6
1	Szürke (bőr)		6
1	Téli kötött		2
1	Selyem	kardbojt	1
1	Gyapju		1
1	Sarkantyú	1	
1	Sarkantyú felkötő készülék	1	
1	Jelszipsinór	1	

7. Ruházati cikkek kiszolgáltatásának mérve.

A legénység részére a ruházati cikkek a kiszabott mennyiségen felül csak oly mérvben szolgáltatathatók ki, a mennyiben azok értéke az illető egyén tömegkövetelését meg nem haladja.

Elvül szolgál, hogy a csendőr tömegbeli igényei annak tömegvagyonára korlátai között tartassanak, tehát tömegtartozások minden körülmények között kerülendők.

8. Igény a szolgálatban tönkrement ruházat értékének megtérítésére.

a) Hogy ha a csendőr tömegbeli cikkei önhibáján kívül szolgálat teljesítése közben (például tüzesetek, árvizek stb.) alkalmával pusztulnak el, ily esetekben a csendőrségi javadalmazásból kártérítés jár, mely az illető tömege javára bevételezendő.

Ezen kártérítés azonban nem terjed ki az elrongált, vagy elpusztult cikkek teljes beszerzési értékére, hanem csak azon részösszegre, mely a viselési időtartamra esik, önként érteődővén, hogy az ekként hasznavehetetlenné vált tömegbeli cikk is a károsultnál meghagyandó.

Ha valamely ruhadarab viselési időtartama már teljesen letelt volna, vagy ahhoz már az egész viselési időtartam egy negyed részénél több nem hiányoznék, ugy mindkét esetben a viselési időtartam egy egész negyede számítandó fel az illető javára, akként, hogy neki minden a szolgálatban önhibáján kívül tönkrement ruhadarab után, ha nem több, legalább is a kérdéses ruhadarab egész kiállítási, illetve eredeti beszerzési költségeinek egy negyede térítették meg.

b) Ha ellenszegülési esetek alkalmával a csendőr valamely tömegcikke megrongáltatnék, akkor a kár első sorban az ellenszegülő által térítendő meg. Behajthatatlanság esetén a kárnak a csendőrségi javadalmazásból leendő megtérítése esetről-esetre a belügyministertől kérelmezendő.

c) Kolera, árvíz, esetleg más hasonló természetű huza-mozabb ideig tartó kirendeltetések alkalmával a legénység ruhakoptatási átalányban részesíthető.

Ezen átalány a csendőrkerületi parancsnokságok indokolt előterjesztései alapján esetről-esetre a belügyminister által engedélyeztetik s a tömegátalány összegét meg nem haladhatja.

9. Ruházati cikkek pajkosságból való tönkretevése.

A ruházati cikkeknek pajkosságból vagy gondatlanságból való tönkretétele, vagy önhatalmu elidegenítése szigorúan büntetettik s az okozott kár megtérítésén kívül még büntető-bírósági eljárást is vonhat maga után.

31. §.

Szállításilleték és az őrsirodák berendezése.

1. Elvi határozványok.

A csendőrlegénységnek állandó beszállásoláskor mindenütt és mindenkor tisztességes, szolgálati hivatásának megfelelő, teljesen illetékszerű berendezéssel ellátott laktanyában, vagy csendőrségi bérszobában való elhelyezésre van igénye.

Az elhelyezés rendszerint bérlet útján biztosítandó.

Kincstári tulajdont képező, vagy oly épületeknél, melyeknek tulajdonosai erre szerződésileg kötelezve nincsenek, az épület mindennemű belső és külső javításainak eszközlése, továbbá a kémények separtetése, pecegődrök kiürítése és a meszeltetés a csendőrségi javadalmazás terhére történik. Ezek közül az épületek belső és külső javítási, tisztogatási és meszeltetési költségeinek engedélyezése 100 koronáig a kerületi parancsnokságtól, azonfelül a belügyministertől függ, mely utóbbi esetben az ily helyreállításokra vonatkozó javaslatok a bizottsági jegyzőkönyvek és költségkimutatások csatolása mellett a belügyministerhez esetről-esetre felterjesztendő.

A kémények separtetése szerződésileg biztosítandó. A pecegődrök tisztításából felmerülő költségeket, ha azok tisztítása nem az épület javításával egy időben teljesítetik, 40 korona erejéig a kerületi parancsnokság, azonfelül pedig a belügyminister engedélyezi.

Hasonlókép járandó el elemi károk előfordulta esetén is.

Ha elemi csapások által okozott rongálások sürgős helyreállítást igényelnek, ezeknek foganatosítását a csendőrkerületi parancsnokság a felmerült költség nagyságára való tekintet nélkül elrendelheti, erről azonban, ha a költség 100 koronát meghalad, a fent említett okmányoknak felterjesztése mellett a belügyministernek jelentést tenni tartozik.

A csendőrség sajátlagos szolgálati viszonyainál fogva különös tekintettel kell lenni arra, hogy a legénység lakhelyiségei koresma vagy más nyilvános helyiséggel egy földel alatt ne legyenek, lakhelyiségeik más lakókétől lehetőleg elkülönítve legyenek s külön bejárattal birjanak.

A szakasz- és szárnyirodák a fogdahelyiségekkel rendszerint ugyanazon épületben legyenek, melyben a legénység van elszállásolva, vagy legalább is annak közelében helyeztesse-nek el.

Nős legénységnek (őrmestertől lefelé) külön szoba, konyha, fűskamra és két teljes ágy jár.

Azon nős legénység részére, a kik a családfőn kívül legalább öt családtaggal birnak, vagy legalább négy gyermekük szülői gondozás alatt áll, még egy 1 ablakos szoba, — lakbérválság élvezete esetén pedig lakbérpótlék gyanánt állandó állomásuk után egy 1 ablakos szobáért a katonai bérszabás szerint megállapított lakbértérítés jár.

Nőtlen zászlósok, számvivő tiszthelyettesek, hadapródok és törzsőrmesterek a legénységtől elkülönítve kettesével külön szobában szállásolandók el, butorzatuk olyan mint a többi legénységé, azon felül egyenkint egy záros fióku asztallal és egy puhafából készült (festett) s aggatásra és fektetésre alkalmas ruhaszekrényvel látandók el.

Nőtlen őrs (járás-) parancsnok az őrsirodában helyezendő el.

Külön járásparancsnoki iroda csak ott van rendszeresítve, a hol helyben őrs nincsen, különben a járásparancsnoki teendők az őrsirodában végzendők.

2. Az őrsirodák berendezése.

Az őrsirodák berendezése a következő:

- egy teljesen felszerelt ágy,
- egy zárható íróasztal, osztályos iromány-állvánnyal,
- egy őrspénztár gyanánt szolgáló s kettős zárral ellátott fiókos asztal,
- két szék,
- egy lábas ruhafogas
- egy ruhaláda (díszruházat és esetleg tartalék lőszer elhelyezésére),
- egy asztali lámpa,
- egy vízzel tölthető pökcsésze, zománczott bádogból,
- egy polcos fegyver- és köpenyfogas,
- egy sárgaréz gyertyatartó,
- egy bádog mosdótál, cserépkorsó és ivópohár,

egy ketté osztott szekrény, ruha és irományok tartására, egy nyeles kefeseprő (melynek utánpótlása az őrszolgálati általány terhére eszközendő),

egy egyszerű fali óra,

egy tinta- és porzótartó,

egy vonalzó fából,

egy papírvágó olló és

egy pecsétnyomó (viaszra használandó) s egy réz-cimnyomó festékes készülékkel.

A törzsnél és a szárnyparancsnokságoknál irodai szolgálatra alkalmazott altisztek egy-egy szobában kettesével helyezendők el; íróasztalt s faliórát nem kapnak, hanem egy-egy záros fióku kis asztalt s a ruha- és irományszekrény helyett egy-egy ruhaládát.

Ha valamely őrsön egy második altiszt van, ez — ha a laktanyában külön szoba nem áll rendelkezésre — a csendőrökkel közösen helyezendő el.

A nős csendőr szobája fűtését és világítását sajátjából tartozik fedezni.

3. Legénységi szobák és azok berendezése.

Egy csendőrlegénységi szobában rendszerint legföljebb négy ember legyen elhelyezve.

Egy csendőrlegénységi szoba butorzata következőkből áll:

- a) minden ember részére külön ágy; két ágy között legalább 94 centiméternyi köznek kell lenni;
- b) egy hosszú (két méter hosszú és egy méter széles) közös asztal, fiókkal;
- c) kettő, asztal hosszúságának megfelelő, pad;
- d) polcos fegyver- és köpenyfogasok;
- e) minden ember számára egy-egy szék;
- f) egy lábas ruhafogas;
- g) egy nagy víztartó cserépkorsó;
- h) két csendőr számára egy író és ruhaszekrény.

Az ábra szerinti író- és ruhaszekrény leírása:

a) lehajtható ajtó által elzárható írószekrény, mely a

bb) deszka által a ruhaszekrénytől van elválasztva, c) a ruhaszekrény, a

dd) polc által egy felső és egy alsó részre osztva, a szekrény mindegyik ajtaja két kulccsal látandó el;

h) egy nagy bádoggal és korszó két-két és egy pohár minden csendőr számára;

i) egy vízzel tölthető zománcozott bádoggal és pökcésze;

k) egy asztali állólámpa;

l) egy cirokseprő. Egy teljesen felszerelt ágy, egy ducos vaságy, egy pár ducos vaságyállvány, 3 fekalj, 1 láb, 1 fej és 2 oldaldeszkából, továbbá egy lószórvánkos, egy fehérvánkos, egy szalmazsák, két lepedő, egy nyári és egy téli takaróból áll.

Az ágyneműnek jó minőségűnek kell lenni;

egy ducos vaságy 195 cmtr. hosszú, 84 cmtr. széles belkőzzel bír;

egy szalmazsák 195 cmtr. hosszú, 86 cmtr. széles;

egy töltött lószórvánkos 95 cmtr. hosszú, 57 cmtr. széles;

egy vánkoshéj 95 cmtr. hosszú, 57 cmtr. széles;

egy lepedő 230 cmtr. hosszú, 152 cmtr. széles;

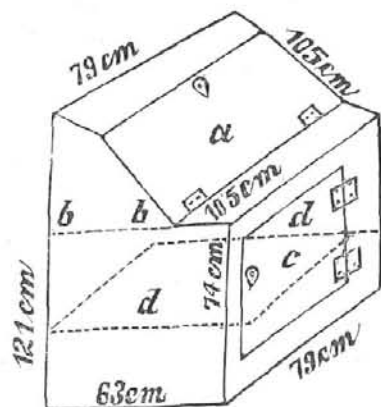
egy nyári takaró egy lapból áll, 2·50—2·80 kilogr. súlyu, 210—216 cmtr. hosszú, 121—126 cmtr. széles;

egy téli takaró két lapból áll, 5—5·60 kilogr. súlyu,

210—216 cmtr. hosszú, 121—126 cmtr. széles;

egy lószórvánkos 3 kilogramm súlyu.

Az összes butorok és ágyneműek mindig használható állapotban tartandók.

Új őrsök felállítása alkalmával az új butorzatnak elkészítéséhez a törzs székhelyén levő őrs butorzatának anyaga, méretei és alakja szolgál irányadóul.

A lepedőket és vánkoshéjakat nyári hónapokban minden 14 nap, télen havonként egyszer kell változtatni és mosatni.

Ezen változtatás céljából az őrsökön minden ágy számára a rajta levőkön kívül még két lepedő és egy vánkoshéj készletben tartandó.

A vánkosokat, takarókat és szalmazsákokat évenként egyszer kell mosatni, a szalmazsákokat évenként egyszer újból megtölteni és minden három hóban utántölteni, a vánkosok lószórvét legalább minden harmadik évben kell megtépetni és az eredeti három kilogramm súlyra kiegészíteni.

Egy szalmazsák megtöméséhez 23, utántöltéséhez mindenkori 12 kilogramm tiszta, friss szalma szükséges.

Minden csendőrségi őrs részére, ideértve a törzsnél és a szárnyirodákban beosztott altiszteket is, ha ezek a lak-tanyában vannak elhelyezve, valamint a törzs székhelyén levő tanosztály és a pótlókeret legénysége részére, egy elég nagy és világos közös konyha bocsátandó rendelkezésre.

A konyha berendezése a következő:

1 (1/2 méter hosszú) kispad,

1 vízescsőbőr,

2 dézsa,

2 kanna,

1 nyújtó deszka, nyújtófával,

1 fálással ellátott fiókos konyhaszekrény,

1 lapitódaszka,

1 aprító kés,

1 aprító deszka,

1 moslécsőbőr,

1 le vessző kanál (alpakka),

1 mozsár törővel sárgarézből,

1 husvilla,